

ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ

REHBERİ

A.Murat YILDIZ
Yeminli Mali Müşavir

Ankara, Şubat 2004

ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ

GİRİŞ

Türk Vergi sisteminde Katma Değer Vergisi 1984 yılı sonundan itibaren yürürlüğe girmiştir.

Katma Değer Vergisi de diğer ana vergi kanunlarımızda olduğu gibi beyana dayalı vergilendirmeyi esas alan bir sistem üzerine kurulmuştur. Bu vergiden bekleneni tam olarak temin edebilmek açısından vergi idaresince vergi incelemelerinin gereği gibi yapılabilmesi için sağlıklı bir kayıt ve belge düzeninin kurulması zorunlu hale gelmiştir.

Bu sebeple, 15 Aralık 1984 gün ve 18606 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3100 sayılı kanun ile perakende ticaret ile uğraşan ve doğrudan tüketicilere hizmet veren kişi ve kuruluşlara satışlarının belgelendirilmesi konusunda ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti getirilmiştir.

Vergi mükelleflerine vergi ödevlerini yerine getirmede kolaylık sağlanması ve perakende satışların güvenilir bir tarzda kayıt altına alınması amaçlanmış, perakende ticaretle uğraşan mükelleflerin tüm satışlarının belgelendirilmesinin perakende öncesi safhalarda faturasız mal alım satımını önleyeceği düşünülmüştür.

Kanun gerekçesinde belirtildiği gibi, 3100 sayılı Kanunun uygulanması sonucu;

-Vergi sisteminde yapılan yeni düzenleme ile getirilen tüm mal ve hizmetlerin tesliminde uygulanacak olan katma Değer Vergisi mükellefler tarafından daha kolay hesaplanıp tahsil edilebilmektedir.

-Mal ve hizmet alımlarında Katma Değer Vergisinin tahsilinde meydana gelebilecek aksamaların ve vergi kaybının önlenmesi sağlanmaktadır.

-Ödeme kaydedici cihazlarda mali hafıza bulunması nedeniyle işlemlerin silinmesi mümkün olamayacağından vergi kaybı önlenmektedir.

-Mükelleflerin çeşitli tiplerde bastırdıkları perakende satış vesikaları yerine tek tip satış fişi kullanılması mümkün olmaktadır.

-Mükelleflerin elle doldurdıkları fişleri daha sonra iptal ederek yeni fiş tanzim etmeleri ve kayıtlarını buna göre düzenlemeleri engellenerek vergi güvenliği sağlanmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

I- ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ KULLANIMINA İLİŞKİN ESASLAR

1- ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ KAVRAMI :

Ödeme kaydedici cihazlar, 3100 sayılı Kanun ve Maliye Bakanlığınca belirlenen şartları taşıyan elektronik yazar kasalar, yazıcı tertibatı bulunan elektronik teraziler veya elektronik terminaller gibi cihazlardır.

Ödeme kaydedici cihazların, her alış verişi için satışla ilgili bilgileri taşıyan bir satış fişi ve günlük kapanış fişi vermesi, satış fişinde yazılı olan bilgilerin aynen kaydedildiği ayrı bir şerit tertibatı olması, fiş ve günlük toplamı için en az iki ayrı sayıcısının bulunması, mekanik, elektronik veya manyetik müdahalelere karşı korunmuş harici bir enerjiye ihtiyaç göstermeyen sadece pozitif işlem kabul eden toplam tahsilat ve vergi tutarlarını kaydeden bir mali hafızasının olması, mali hafıza ile bağlantısının açılması halinde çalışmaması, yetkili kişiler dışında cihaza müdahaleye imkan vermeyecek tarzda hayati bölümlerin muhafazasının tek bir vida ile kapatılmasına ve üzerinin özel bir mühürle mühürlenmesine uygun yapıda olması ve makine içerisine tespit edilmiş mali hafızaya da kaydedilen bir sicil numarasının bulunması gerekmektedir.

2. 3100 SAYILI ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARI KULLANMA MECBURİYETLERİ HAKKINDA KANUN İLE İLGİLİ HÜKÜMLER :

2.1. ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ (YAZAR KASA) KULLANMAK ZORUNDA OLAN MÜKELLEFLER

Bilindiği gibi 3100 Sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla, perakende mal satan veya hizmet ifa eden birinci ve ikinci sınıf tacirlere Vergi Usul Kanununa göre fatura kullanma mecburiyeti bulunmayan satışları için, ödeme kaydedici cihazları kullanma zorunluluğu getirilmiştir.

Bir satışın perakende satış sayılabilmesi için malın aynen veya işlendikten sonra tekrar satışa arz edilmemesi, tüketilmesi veya sarf malzemesi olarak kullanılması ve satın alan kişilerin normal ihtiyacından fazla olmaması gerekir.

Kısmen perakende, kısmen toptan satış yapan birinci ve ikinci sınıf tüccarların da perakende satışları ile ilgili olarak ödeme kaydedici cihaz kullanmaları zorunlu bulunmaktadır.

Diğer taraftan mecburiyete konu olan ödeme kaydedici cihazlar mükelleflerin fatura kullanmak zorunda olmadıkları satışlarının belgelendirilmesi için kullanılacaktır.

Fatura kullanma mecburiyeti 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232'inci maddesinde aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde “Birinci ve İkinci sınıf tüccarlarla defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler;

- 1-Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara,
- 2-Serbest meslek erbabına,
- 3-Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara
- 4-Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere,
- 5-Vergiden muaf esnafa,

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlardan ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 350.000.000.- lirayı geçmesi veya bedeli 350.000.000.- liradan az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir.” denilmiştir.

Buna göre, mal veya hizmet satışlarının tamamı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde sayılanlara olan veya her bir satışın bedeli 350.000.000. lirayı aşan mükelleflerin yazar kasa kullanma mecburiyetinin dışında kalmaları mümkündür. Çok az da olsa yukarıda sayılanlar dışındakilere de satışı bulunan ve bedeli 350.000.000. lirayı aşmayan satışları bulunanların ise (bu satışlar için fatura düzenlemiş olsalar dahi) ödeme kaydedici cihaz kullanmaları gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalara göre; bir mükellefin ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti kapsamına girebilmesi için;

- Birinci veya ikinci sınıf tüccar olması,
 - Perakende satış veya hizmet ifası ile uğraşması,
 - Gerçek usulde vergiye tabi olması,
 - Basit usulde vergiye tabi olması, (14/08/1999 tarihinden itibaren isteyenler) (227 no’lu G.V.K. G.T.)
 - Vergi Usul Kanununa göre fatura vermek mecburiyeti kapsamı dışında kalan satışlarının bulunması,
- şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekir.

2.2. ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ (YAZAR KASA) KULLANMA MECBURİYETİ BULUNMAYAN MÜKELLEFLER

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

Yukarıda açıkladığımız üzere; 3100 sayılı Kanunun birinci maddesinin ilk fıkrası ile genel olarak ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorunda olan mükellefler belirlendikten sonra, aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise ödeme kaydedici cihazların kullanılması mecburiyetinin Maliye Bakanlığınca tespit edilen faaliyetlerle uğraşanlar hakkında uygulanmayacağı öngörülmüştür. Maliye Bakanlığı söz konusu yetkisini çeşitli zamanlarda çıkarmış olduğu tebliğ ve iç genelgelerle kullanarak, ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorunda olan mükelleflerden belirlenen konularda faaliyet gösterenleri kapsam dışı bırakmıştır.

Söz konusu düzenlemeler 1, 2, 12, 23, 38, 43, 46 ve 49 seri No' lu Ö.K.C. Genel Tebliğleri , 91/3-4, 97/2 ve 2001/1-3 sayılı Ö.K.C. İç Genelgeleri ile 206 ve 209 seri No' lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğleri ile yapılmıştır. Buna göre söz konusu tebliğ ve iç genelgelerle belirtilen işlerle uğraşan mükelleflerin ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti dışında bırakılmaları uygun görülmüştür. Bu çerçevede ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti dışında bırakılan mükelleflerin faaliyet türleri itibariyle bir listesi ve hangi tebliğ ya da genelge ile kapsam dışı bırakıldığına ilişkin özet tabloya aşağıda yer verilmiştir.

FAALİYETİN TÜRÜ	İLGİLİ TEBLİĞ YA DA GENELGE
Devlete ait tekel maddelerinin ticareti	1 seri nolu tebliğ
Akaryakıt ve motor yağı satışı	
Gazete satışı	
Oda ve yatak kiralınması şeklinde otelcilik ve pansiyonculuk faaliyetlerine münhasır olup, lokanta kafeterya, pastane, bar, diskotek, gece kulübü, çamaşırhane, kuru temizleme, yüzme havuzu gibi işletme faaliyetlerini kapsamamaktadır	4 seri nolu tebliğ
Bankacılık ve sigortacılık faaliyetleri	2 seri nolu tebliğ
PTT hizmetleri	
Kara, hava, deniz ve demiryolu ile yapılan yolcu ve yük giriş bileti karşılığında verilen hizmetler	
Eğitim öğretim ve kreş hizmetleri	
Spor toto, milli piyango, at yarışları, müşterek bahis işletmeleri	
Elektrik, su, havagazı işletmeleri	

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

Tarım alet ve makinelerinin satışı, (ayrıca yedek parça satılmaması şartıyla)	12 seri nolu tebliğ
Posta pulu, telefon jetonu ve 3468 sayılı kanuna göre verilen ruhsat teskeresine dayanılarak yapılan pul ve kıymetli kağıtların satışı.	
Şehir içi toplu taşımacılıkta kullanılan abonman biletlerinin satışı	
Elektrik su havagazı ve kalorifer tesisatçılığı faaliyeti (aynı zamanda tesisat malzemeleri satışını da yapanlar hariç)	
Terzilik faaliyeti (aynı anda kumaş ticaretinde bulunanlar hariç) Marangozlar (mobilyacılar hariç tutulmak şartıyla, ağacı bilfiil işleyerek eşya haline getirip satanlar ile ağaçtan yapılan deniz taşıtlarının onarım işleri ile uğraşanlar)	23 seri nolu tebliğ
Mermerciler (süs eşyaları hariç tutulmak şartıyla mermeri işleyerek satanlar)	
Yorgancılar ve hallaçlar (aynı zamanda yorgan alım satımı yapanlar hariç)	38 seri nolu tebliğ
195 sayılı kanuna göre ilan yayınlama hakkı kazanan gazeteler ile bu gazetelerin basımını yapan matbaa işletmecileri (Perakende olarak kitap, matbu evrak, kartvizit, düğün davetiyesi ve benzeri şeylerin basım ve satışını yapanlar hariç)	
Sanat ürünlerinin satışı ile uğraşan sanat galerileri	
Yedek parça satışı yapmayan oto sanatkarları (motorlu kara taşıtlarının bakım ve onarımı ile ilgili uğraşanlardan)	38 seri nolu tebliğ

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

Oto boya ve kaportacılar Oto şase, damper ve karoser tamircileri Oto motor yenileme (rektifiye) işi ile uğraşanlar Oto sibop yuva taşlamacıları ve motor dikişçileri Oto döşemecileri Oto elektrik, bobinaj ve kilometre tamircileri Oto eksoz ve kaynakçıları Oto fren tamircileri ile conta ve balatacıları Oto makas tamircileri Oto rot balans tamircileri ve far ayaracıları, Oto radyatör ve kalorifer tamircileri Oto mazot pompa ayar ve enjektör tamircileri Oto camcıları, Oto motor ve karbüratör tamircileri Oto lastik, jant düzeltme ve krik o tamircileri Oto devirdaim tamircileri Oto ziftlemecileri Traktör tamircileri Motosiklet, mobilet ve triportör tamircileri İş makinaları, zirai aletler ve hidrolik tamircileri Oto nikelajcıları, Oto kilit ve yay tamircileri, Oto plakacıları Oto mazot ve benzin depoları tamircileri, Oto akü tamircileri.	38 seri nolu tebliğ
Elektrik bağlantısı olmayan ekmek büfeleri	Ödeme Kaydedici Cihazlara ilişkin 2001/2 iç genelge
Şirket veya ortaklık şeklinde teşkilatlanmış tabipler (diş, kulak, burun-boğaz, göz doktoru gibi)	43 seri nolu tebliğ
Elektrikli, elektronik ve mekanik ev aletlerinin bakım ve onarımı işi ile uğraşanlar (ayrıca yedek parça satışı yapılmaması şartıyla)	43 seri nolu tebliğ
Oto komisyoncuları (motorlu kara taşıtlarının alımı-satımı kiralanması ile ilgili işlere tavassut edenler)	
Nakliye komisyoncuları	46 seri nolu tebliğ
Plastik doğramacılar	
Mobilyacılar	
Ağaç işleriyle uğraşanlardan Keresteciler,	

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

Doğramacılar Dülgerler İskeletçiler (sandalye koltuk vb) Döşemeciler Hızarıcılar ve bıçkıcılar, Sandıkçılar ve ambalajıcılar, Oymacı, tornacı ve ağaç oyuncakçıları Parkeciler Cilacı, lakeçi, polyesterciler, Aksesuarıcılar, (sehpa, zigon sehpa, tv sehpası, abajur vb) Dekorasyoncular, Karasörcüler, (at arabası, römork, kamyon) Elek kasnağı, askı, makara, mandal ve bastoncular, Sepetçiler ve sapçılar Mobilya imalat ve satıcıları (plastik ve sair maddelerden mobilya eşyası imal eden ve satanlar dahil) Mahrukatçılar	49 seri nolu tebliğ
Her türlü inşaat işi ile uğraşanlar, (yol su, kanalizasyon, kuyu açma, harfiyat, duvar örülmesi, sıva, boya, badana, elektrik, sıhhi ve kalorifer tesisatı, karo ve fayans işleri, cam takılması, her türlü doğrama işleri, parke döşemesi, çevre düzeni ve benzer işler)	49 seri nolu tebliğ
Radio, televizyon, gazete, dergi ve benzeri basın ve yayın araçları ile ilan ve reklamcılık faaliyetleri ile iştigal edenler.	
Münhasıran günlük müşteri listesinde kayıtlı müşterilerine hizmet veren otel, motel ve pansiyon işletmecileri	49 seri nolu tebliğ
195 sayılı kanun çerçevesinde faaliyet gösteren ilan ve reklam prodüktörleri (ilan ve reklam ajansları)	
7397 sayılı kanunda geçen sigorta ve reasürans şirketleri, sigorta ve reasürans aracılığı hizmeti yapanlar ile bu kanun kapsamına giren konularda faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar (sigorta şirketleri ve sigorta acenteleri vb)	49 seri nolu tebliğ
1618 sayılı kanuna göre kurulan seyahat acenteleri	
Pazar takibi suretiyle iş yapanlar. Hazine ve dış ticaret müsteşarlığınca döviz alım-satımına yetkili kılınan müessese ve kurumlar	49 seri nolu tebliğ
Satışlarını Adisyon Tipi Perakende Satış Fişi ile belgelendirmek isteyen Kahvehane ve çay ocağı işletmeleri (Dip koçanlı perakende satış fişi 1.9.1991 tarihi itibarıyla kaldırılmıştır.)	VUK. GT. 209
Demirciler: Tornacı, tesfiyeci, frezeci ve kaynakçılar dahil süs eşyası yapanlar hariç olmak üzere demir ve demirden mamul maddeleri sıcak veya soğuk olarak dövmek, doğramak, kaynak yapmak veya sair şekilde işlemek suretiyle faaliyet gösterenler.	VUK. GT. 206

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

Alüminyum doğramacılar: Alüminyum kesmek, bükme veya sair şekilde bilfiil işleyerek eşya haline getirip satanlar.	
İnşaat müteahhitleri: Gayrimenkul alım, satım ve inşaa işleri ile uğraşanlar	VUK. GT. 206
Emlak komisyoncuları: Gayrimenkullerin alım, satım ve kiralanması ile ilgili işlere tavassut edenler	VUK. GT. 206
Münhasıran 350.000.000.TL'nin (bu tutar bu gün için geçerli olup artırıldığı takdirde belirlenecek yeni tutar) altında hiçbir satışları olmadığı için satışlarının tamamını fatura ile belgelendirmek durumunda olanlar.	2002/4983 Sayılı B.K.K.
Yılda en fazla 4 ay faaliyet gösteren tasirhaneler, 80 sayılı Hal Kanununa tabi olanların bu kanun kapsamındaki satışları	91/3-4 Seri No'lu ÖKC İç Genelgesi
Reklam grafikerleri (serigrafi dahil) tabelacılar, grafik ve tabela ressamı, ışıklı- ışısız reklam panosu ve tabelacıları ile ışıklı ışısız reklam panosu ve tabela montajcılarının ödeme kaydedici cihaz kullanmayı gerektiren bir başka işi birlikte yapmamaları, satışları ve hizmet ifalarını V.U.K.na göre fatura ile belgelendirmeleri şartı ile,	97-2 Seri No'lu ÖKC İç Genelgesi
Yeminli Mali Müşavir, Avukat, Mimar ve Mühendis gibi G.V.K.na göre serbest meslek erbabı sayılan kişilerin şirket şeklinde teşkilatlanmaları halinde doktorlarda olduğu gibi ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti bulunmamaktadır.	2001/1 Seri No'lu ÖKC. İç Genelgesi:
Otogaz (LPG) satıcıları	2001/3 Seri Nolu ÖKC İç Genelgesi

2.3. ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARI KULLANAN MÜKELLEFLERİN ÖDEV VE SORUMLULUKLARI

Ödeme kaydedici cihazların imalatı, ithalatı, satışı, bakım ve onarımı işleriyle uğraşanlar ile söz konusu cihazları kullanan mükelleflerin uymaları gereken bazı ödev ve sorumlulukları bulunmaktadır. Ödev ve sorumlulukların zamanında yerine getirilmemesi, 3100 sayılı Kanuna ve Vergi Usul Kanununa göre ceza kesilmesini gerektiren fiil olarak tanımlanmıştır. Mükelleflerin ödev ve sorumlulukları aşağıdaki başlıklar altında açıklanmıştır.

2.3.1. Cihazın Vergi Dairesine Kayıt Ettirilmesi:

Gerek mecburiyetlerinin başlaması sebebiyle gerekse mecburiyetleri başlamadan kendi istekleri üzerine ödeme kaydedici cihazları alan mükellefler alış faturasının düzenlendiği tarihten itibaren (ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyetinin başladığı tarihi geçmemek üzere) 15 gün içerisinde ekteki örneğe uygun bir dilekçe ile vergi dairesine müracaat ederek cihazlarını kaydettirip levhalarını alarak kullanmaya başlayacaklardır. (Ö.K.C. G.T. 27)

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

Verilen dilekçe ekinde; alış faturası veya fatura yerine geçen belge ile fiş örneği de yer alacaktır. Yapılan bildirim üzerine vergi dairesince ödeme kaydedici cihaz kayıt edilecektir. Mükellefler cihazlarını bağlı oldukları vergi dairesine kayıt ettirip ödeme kaydedici cihazlara ait levhayı almadan kullanamayacaklardır.

Ancak cihazın alındığı tarih itibarıyla ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyetinin başlamasına 15 günden daha az bir sürenin bulunması halinde mükellefler söz konusu 15 günün sonunu beklemeyecekler ve mecburiyetleri başlamadan önce yukarıda açıklandığı şekilde ödeme kaydedici cihazlarına ilişkin kayıtlarını yaptıracaklar ve mecburiyetlerinin başladığı tarih itibarıyla cihazlarını kullanmaya başlayacaklardır.

Diğer taraftan, kendi istekleri üzerine ödeme kaydedici cihaz alan mükellefler almış oldukları cihazlarını mecburiyetlerinin başlama tarihini beklemeksizin (iktisap tarihinden itibaren 15 gün içerisinde vergi dairesine kaydettirerek ödeme kaydedici cihazlara ait levhayı almak suretiyle) alış tarihinden itibaren en geç 30 gün içerisinde kullanmaya başlayacaklardır. Ö.K.C. G.T.36)

ÖRNEK DİLEKÇE :

..... VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜNE
ANKARA

Daireniz vergi numarasında kayıtlı gerçek usulde gelir / kurumlar / basit usul vergisi mükellefiyim. İşyerimde kullanmak üzere /... /.... tarihli fatura ile marka, model ve MF sicil numaralı bir adet yazar kasayı ... / ... / 2003 tarihinde satın aldım. Söz konusu yazar kasanın adıma kaydedilerek “ Ödeme Kaydedici Cihazlara Ait Levha”nın tasdik edilerek tarafıma verilmesi hususunda gereğini arz ederim. ... / ... / 2003

Mükellefin
Adı, Soyadı ve Unvanı
İmza

ADRES _____ :

Ödeme kaydedici cihazlar, normal satıcılardan fatura ile alınabileceği gibi (mükellefiyeti sona eren bir başka mükelleften gelir, kurumlar veya basit usul vergisi mükellefiyeti sona eren mükelleflere ait olup, haczedilen cihazların icradan satın alınması, satıcısı ortadan kaybolması nedeniyle cihaz faturasının alınamaması v.s. nedenlerle faturasız olarak alınması) faturasız veya fatura yerine geçebilecek diğer bazı belgelerle de, (gider pusulası, icra dairesinin satış yazısı veya mahkeme kararı gibi) iktisap edilebilmektedir.

2.3.2. Ödeme Kaydedici Cihaz Levhasının Alınması:

Mükellefler ödeme kaydedici cihazlarını, bağlı oldukları vergi dairesine kayıt ettirmeye zorunlu oldukları süre içerisinde kullanmak üzere satın aldıkları her bir cihaz için ayrı ayrı olmak üzere, cihazların Maliye Bakanlığınca onaylandığını, kullanmaya başlama tarihini, verilen satış fişlerini Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca verilmesi gereken perakende satış fişi yerine geçeceğini ve vergi iadesi uygulamasında geçerli belge olduğunu belirtir bilgilerin yer aldığı “Ödeme Kaydedici Cihazlara Ait Levha”yı bağlı oldukları vergi dairesinden alarak müşterinin devamlı surette görebilecekleri cihazın üzerinde bir yere asmak zorundadırlar.

2.3.3.Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanma Zorunluluğu:

Ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyetleri başlayan mükellefler, en geç kanunla ve tebliğlerle belirlenen tarihlerden itibaren cihazları kullanmaya başlamak zorundadırlar. Ancak kullanma zorunluluğunun başlama tarihinden önce kendi istekleri ile ödeme kaydedici cihazları alan mükellefler, cihazlarını iktisap tarihinden itibaren 30 günü geçmemek üzere “Ödeme Kaydedici Cihazlara Ait Levha”yı da alarak kullanmaya başlayacaklardır. Diğer bir ifade ile kullanılmak üzere alınan ödeme kaydedici cihazlar, iktisap tarihinden itibaren 30 günden fazla kullanım dışı tutulamayacaktır.

Öte yandan gerek kanunen mecburiyetlerinin başlaması sebebiyle gerekse kendi istekleri ile kullanmak üzere ödeme kaydedici cihazları alan mükellefler perakende ticaretlerinin devamı süresince Vergi Usul Kanununa göre fatura kullanmak zorunda olmadıkları satışlarını ödeme kaydedici cihazları kullanmak suretiyle belgelendirecekler kendi istekleri ile de cihaz kullanmaya başlamış olsalar dahi bundan dönemeyeceklerdir.

2.3.4. Ödeme Kaydedici Cihazın Programlanması Zorunluluğu:

Ödeme kaydedici cihaz kullanan tüm mükellefler, cihazlarının departmanlarını satışını yaptıkları mal grupları için geçerli Bakanlar Kurulu Kararıyla belirlenmiş oranlara uygun Katma Değer Vergisi hesaplayacak şekilde programlamak zorundadırlar. İşyerlerinde satış yapılmayan mal grupları için cihazların departmanlarının programlanması zorunlu değildir.

Yapılacak program değişiklikleri kullanma kılavuzlarından yararlanılarak, mükellefler tarafından veya yetkili teknik personel aracılığı ile cihaz mührü sökülmeden tuşlarına basılmak suretiyle gerçekleştirilecektir.

2.3.5. Usulüne Uygun Fiş Verme Zorunluluğu:

Ödeme kaydedici cihazlar daha önce de belirttiğimiz gibi mükelleflerin fatura vermek zorunda olmadıkları satışlarının belgelendirilmesinde kullanılmaktadır. Cihaz kullanılmak suretiyle verilen fişler, Vergi Usul Kanununun belge nizamına ilişkin hükümleri ile 3100 sayılı Kanunun ve bu Kanunla ilgili olarak yayımlanmış bulunan 1 ve 7 seri no’lu Genel Tebliğlerde belirlenen usul ve esaslara uygun olmalıdır.

Buna göre düzenlenecek olan Ödeme kaydedici cihaz fişlerinin asgari aşağıdaki unsurları taşıması gerekmektedir.

- Baş tarafta mükellefin adı veya unvanı, adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve sicil numarasının kolaylıkla yazılabileceği bir kısım bulunmalıdır.
- Kurumlar vergisinden muaf kurumların, ödeme kaydedici cihaz kullanmaları halinde verecekleri fişlerin mükellefe ilişkin bilgilerin yer aldığı baş taraftaki bölümün son satırına anlaşılabilir bir şekilde “Kurumlar Vergisinden Muaf” ibaresi yazılmalıdır.
- Diğer bilgilerden ayırt edilmiş olarak tarih, müteselsil fiş numarası ve saat bulunmalıdır. Bu kapsamda tarih ve müteselsil fiş numarası bir satıra, saat onun altına veya aynı sıra dahilinde alt satıra yazılabilecektir.

- Mütteselsil fiş numarası, belli bir limite kadar (en az bir milyon) devam edecek veya her günün sonunda “Z” raporu alındıktan sonra sıfırlanıp tekrar 1”den başlayarak ilerleyecek tarzda olacaktır.
- Katma değer vergisi oranları ve vergi iadesi uygulaması dikkate alınarak departmanlara programlanan mal cinsleri ve vergi oranları ile vergi dahil satış tutarları yer alacaktır.
- Mal cinsleri en az beş harfle (karakterle) kısaltılarak, ancak anlaşılır bir şekilde gösterilmelidir.
- Vergi oranları ile satış bedellerinin birbirine karışmaması için bedelin sol başına * işareti konulmalıdır.
- Toplam katma değer vergisi “TOPKDV” veya “KDV” şeklinde, bunun hemen altında, ise vergi dahil toplam satış tutarı “TOPLAM” veya “TOP” olarak gösterilecektir.
- “TOPLAM” ve “TOPKDV” ifadeleri diğer bilgilerden ayrılabilmesi bakımından, büyük harflerle (çift yazımlı) değişik renklerde veya iki çizgi arasında yazılacaktır.
- Ödeme şekilleri (Nakit, Çek, Kredi v.s.) ile para üstü, “TOPLAM” dan sonra gelecek şekilde ayrıca gösterilebilecektir,
- Son kısımda mali sembol, firma kodu ve en az altı rakamdan oluşacak cihaz sicil numarası bulunacaktır.
- Ayrıca fiş üzerindeki bilgiler okunaklı ve silintisiz olarak yazılacaktır. Cihaza mürekkep konulmaması veya şeridin değiştirilmemesi gibi sebeplerle çok silik veya hiç okunmayacak şekilde fiş veren mükellefler hakkında Vergi Usul Kanununun belge nizamına uymamaktan durumlarına uygun cezalar tatbik edilecektir.
- Diğer taraftan elektrik kesilmesi, arızalanma, bakım ve onarım gibi sebeplerle ödeme kaydedici cihazların kullanımının fiilen imkansız olduğu süreler içerisinde yapılan satışlar, Vergi Usul Kanununa göre faturalarla veya perakende satış fişleri ile belgelendirilecektir. Bu şekilde fatura veya perakende satış fişleri ile belgelendirilen satışlar ayrıca cihaza kaydedilmeyecektir.

2.3.6. Kullanımda Meydana Gelen Hataların Düzeltilmesi :

Ödeme Kaydedici Cihazların hasılat fişlerindeki toplamları kaydetmeye ve saklamaya tahsis edilmiş mali hafızalarına kaydedilen bilgilerin silinemez ve değiştirilemez özellikte olması sebebiyle, cihazların kullanılmaları sırasında meydana gelen hatalar için cihazların hafızalarına müdahalede bulunulmayacaktır.

Bu nedenle yeterli veri ve maddi olaylarla da ispatlanmak kaydıyla, ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle yapılan bir yanlışlığın düzeltilmesi ile ilgili olarak tashihi gereken satış fişinin aslı (müşteriye verilecek olan) iptal ve istendiğinde ibraz edilmek üzere, işletmede

kalan kayıt rulosundaki örneğin üzerine iliştirilerek muhafaza edilecek, hatalı satış fişini takip eden ilk satış fişi gerçek bedel yazılmak suretiyle müşteriye verilecek, kanuni defterlere de gerçek satış hasılatı yazılacaktır.

2.3.7. Arızanın Yetkili Servise Bildirilmesi Zorunluluğu :

Ödeme kaydedici cihaz kullanan mükellefler, cihazın arızalanması durumunda, bu arızayı derhal yetkili bakım ve onarım servisine bildirmek zorundadırlar. Mükelleflerin, cihazın tamiri için yaptıkları başvurunun tarih ve saati, cihazın ruhsatnamesine işlenecektir.

Mükelleflerin süresinde başvurmaması cezai müeyyideyi gerektiren bir fiildir. Bu fiili işleyen mükellefler hakkında 3100 sayılı Kanunun Mükerrer 8/2 nci maddesinde yazılı ceza uygulanır.

2.3.8. Çeşitli Raporların Zamanında Alınması Zorunluluğu:

Ödeme Kaydedici Cihazlardan Alınabilecek Raporlar (X), (Z) ve Mali Hafıza Raporlarıdır.

2.3.8.1. (X) Raporu:

- Günün herhangi bir saatinde, iş yerinde o saate kadar departmanlar itibariyle yapılan satışlara ilişkin hasılatı ve tahsil edilen Katma Değer Vergisi tutarlarını gösteren rapordur.
- Gün içerisinde o günlük bilgileri öğrenmek üzere bir çok kez alınabilir.
- Günlük hafızayı sıfırlamaz ve mali hafıza ile ilişkisi yoktur.
- Denetim ve kontrol elemanlarının her zaman başvurabilecekleri ve bir gün içerisinde birden fazla alabilecekleri bir rapordur.

Ancak, bu raporun belli zamanlarda veya herhangi bir şekilde alınma zorunluluğu bulunmamaktadır. Diğer bir ifade ile alınması ihtiyaridir.

2.3.8.2. (Z) Raporu:

Bu rapor, işyerinin günlük satış hasılatını ve tahsil edilen katma değer vergisi tutarlarını günlük hafızayı sıfırlayıp, mali hafızaya kaydeden bir rapordur. Bu nedenle ödeme kaydedici cihazların Kanun ve Genel Tebliğlerle belirlenen fonksiyonlarına uygun olarak kullanılması, mali bilgilerin istenildiği şekilde günü gününe kayıt altında tutularak muhafazası ve kontrolünün sağlanması bakımından; ödeme kaydedici cihaz kullanmak suretiyle satış yapılan her bir iş gününün sonunda mutlaka “Z” raporu alınması zorunlu bulunmaktadır. Söz konusu “Z” raporunun alınmasını gerektiren süre 1 gün içerisindeki faaliyeti (saat 00’ dan 24’ kadar geçen süredeki satışları) kapsamaktadır.

2.3.8.3. Mali Hafıza Raporu :

Mali hafıza raporu adından da anlaşılacağı üzere, mali hafızadan alınan bir rapor olup geçmiş dönemlere ait bilgileri vermektedir. Mali hafızalar üzerinde kayıtlı bilgileri tarih veya gün sayısı, (günlük Z raporu sayısı) genel hasılat ve katma değer vergisi tahsilatı itibarıyla saklanmaktadır. Diğer bir anlatımla mali hafızalarda mükelleflerin gün gün genel hasılat ve katma değer vergisi tahsilatı itibarıyla saklanmaktadır. Mali hafıza raporları, günlük, her bir güne ait genel hasılat ve katma değer vergisi tahsilatı ayrı ayrı gösterilerek veya dönemsel (haftalık, aylık, yıllık) olarak alınabilmektedir. Maliye Bakanlığınca onaylanan bütün ödeme kaydedici cihazlar her hangi bir teknik müdahaleye gerek olmaksızın mali hafıza raporu almaya uygun yapıdadır. Söz konusu raporu almak için cihaz üzerindeki anahtarı belli bir konuma getirmek ve ilgili kod rakam veya fonksiyon tuşlarına basmak yeterlidir.

2.3.9. Birden Fazla Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanmak İsteyen Mükelleflerin Durumu :

3100 sayılı kanun 10/a maddesi ile Maliye Bakanlığınca tanınan yetkiye dayanılarak, bir bilgisayara devamlı iletişim olmaksızın (OFF-LİNE) birden fazla ödeme kaydedici cihaz bağlanması uygun görülmüştür.¹

a) Ödeme kaydedici cihaz sayısı 8 adedi geçmeyecektir.

b) Bilgisayar ile bağlı ödeme kaydedici cihazlar arasındaki haberleşme, elektronik anahtarlama (akıllı zaman paylaşımli çoğullayıcı) ile olacaktır.

c) Üretici veya ithalatçı firma ödeme kaydedici cihazların piyasaya sürmeden önce tanıtım ilan ve afişleriyle ambalaj kutusunda 14 milimetre; plaket, kullanım kılavuzu ve ruhsatnamesinde ise 3 milimetre yüksekliğinden az olmamak kaydıyla **"BU CİHAZ BİLGİSAYAR BAĞLANTILI SİSTEM OLMAYIP BAĞLI OLDUĞU BİLGİSAYAR İLE DEVAMLIL İLETİŞİM YAPAMAMAKTADIR."** ibaresi koyacaklardır.

2.3.10. Ödeme Kaydedici Cihazların Naklinde Bildirim Zorunluluğu:

Mükelleflerin perakende mal satışları veya hizmet ifalarının mevcut olduğu işletmelerde ödeme kaydedici cihaz kullanmaları zorunludur. Ancak bu işletmelerini sürekli veya geçici olarak kapatmaları halinde ilgili vergi dairesine müracaat edip gerekli tespitleri yaptırmak koşuluyla sahibi bulundukları cihazlarını kullanmak üzere diğer işletmelerine nakletmeleri mümkündür.

Bu nedenle mükelleflerin bir işletmesi açık iken diğer işletmesinin kapalı tutulması halinde sahibi olduğu yazar kasayı açık olan işletmesinde kullanılması, kapalı olan işletmesinde ise ayrıca cihaz bulundurmaması mümkündür. Ödevlinin her nakil işleminden önce kapatılan işletmenin bulunduğu mahaldeki vergi dairesine müracaat ederek bu işlemeye ait cihaz hafızasında kayıtlı mali bilgileri tespit ettirmesi gerekmektedir.

Ancak, adı geçenin iki işletmesinde de aynı tarihlerde faaliyet göstermesi halinde, her bir işletmesinde ayrı ayrı olmak üzere ödeme kaydedici cihaz kullanması gerekmektedir.

¹ 3100 sayılı Kanunun 52 sıra No.lu Genel Tebliği

3. ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN SATIŞ VE DEVRİ HALİNDE YAPILACAK ZORUNLU İŞLEMLER :

Maliye Bakanlığınca onaylanan bilgisayar bağlantılı sistemleri, bağlantılı ödeme kaydedici cihaz sistemlerini, elektronik yazar kasalar veya yazıcı tertibatı bulunan terazileri, işyerlerinde kullanmakta olan mükellefler, daha sonra kullanmak üzere yeni bir bilgisayar bağlantılı sistem, bağlantılı ödeme kaydedici cihaz sistemi, elektronik yazar kasa veya yazıcı tertibatı bulunan terazi aldıklarında, ellerindeki eski cihazlarını aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde ödeme kaydedici cihaz kullanma yükümlülüğü olan bir başka mükellefe veya Maliye Bakanlığından onay almış bulunan üretici veya ithalatçı kuruluşlara satabilecek ve devredebilecektir. Konu ile ilgili olarak yayımlanan Ödeme kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla ilgili yayımlanan 50 Seri No'lu Genel Tebliğde aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir.

3.1. Ödeme Kaydedici Cihaz Satışı Yapan Kişi veya Kuruluşların Yükümlülükleri:

Ödeme kaydedici cihaz satışı yapan kişi veya kuruluşların ödeme kaydedici cihaz satışı yaparlarken aşağıdaki şartlara raiyet etmeleri gerekmektedir.

a) Ödeme Kaydedici Cihaz Satıcıları, sadece ödeme kaydedici cihaz kullanmakla yükümlü olduklarını, bağlı bulundukları vergi dairesinden aldıkları yazıyla belgeleyen mükelleflere ödeme kaydedici cihaz satabileceklerdir. Bir başka deyişle, vergi dairesince düzenlenmiş söz konusu yazıyı ibraz etmeyenlere hiç bir şekilde ödeme kaydedici cihaz satmayacaklardır. Mükellefler bahse konu izin yazısını gelir veya kurumlar vergisi (vergiden muaf olanlar katma değer vergisi) yönünden bağlı oldukları vergi dairesinden alacaklardır.

Ancak, perakende satış yapmakla beraber kurumlar vergisinden muaf olan ve teslimleri katma değer vergisinden istisna olanlar (askeri kantinler v.b.) kurumlarınca düzenlenen ve faaliyet konuları ile neye istinaden vergiden muaf olduklarını belirtir bir yazıyla birlikte faaliyet gösterdikleri mahallin yetkili bulunduğu vergi dairesinden alacakları yazıyla ödeme kaydedici cihaz satın alabileceklerdir.

b) Vergi dairesince verilen yazıyı aldıktan sonra, alıcının adı, adresi, vergi dairesi, sicil numarası, cihazın marka, model ve sicil numarası gibi bilgilerin yanı sıra vergi dairesi yazısının tarih ve numarasını belirtmek suretiyle düzenleyecekleri bir fatura ile satış işlemini gerçekleştireceklerdir.

c) Cihazla birlikte, kullanma kılavuzu ve ruhsatnameyi de alıcıya vereceklerdir. Ruhsatnamenin satışa ilişkin bölümlerini eksiksiz bir şekilde doldurup tasdik edeceklerdir.

d) Ödeme kaydedici cihazları kimlere sattıklarını, satışın yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde cihazın marka, model ve sicil numarasını da belirtmek suretiyle bir taraftan alıcının (müşterinin) kayıtlı olduğu vergi dairesine diğer taraftan da ilgili üretici veya ithalatçı kuruluşa bildireceklerdir.

3.2. Kullandıkları Cihazları Satan Mükelleflerin Yükümlülükleri::

Öteden beri kullandıkları ödeme kaydedici cihazları bir başka mükellefe satan ya da devreden mükelleflerin aşağıda sıralanan hususlara dikkat etmeleri gerekmektedir.

a) Bağlı olunulan vergi dairesine müracaat ederek vergi dairesi müdürlüğünce görevlendirilecek bir memura, daha önce cihaz kullanılmak suretiyle elde edilen hasılatı, tahsil edilen katma değer vergisini “Z” raporu sayısını, en son verilen müteselsil fiş numarası ve tarihini, cihaza yapılan teknik müdahaleleri ve mali yönden gerekli olabilecek diğer tüm bilgileri, mali hafızadan ve gerektiğinde işletmede kalan kayıt ruloları ile cihaz ruhsatnamesinden yararlanılmak suretiyle ayrıntılı bir tutanakla tespit ettireceklerdir.

b) Vergi dairesince yapılan tespiti müteakip yetkili servise müracaatla, cihaz bünyesindeki eski mali hafızayı söktürerek bunun yerine cihazla aynı sicil numarasına sahip yeni bir mali hafıza taktıracaklar, sökülen hafıza ünitesini ise saklamak üzere alıkoyacaklardır. Kullanılmış ödeme kaydedici cihazlar eski mali hafızası sökülüp, yeni mali hafıza takılmadan (halk arasındaki yaygın adıyla sıfırlanmadan) satılmayacaktır.

Diğer taraftan yetkili servis, söktüğü eski mali hafızada kayıtlı bilgileri 9 seri no.lu Genel Tebliğ eki “Bilgi Formu”na işleyerek satıcının kayıtlı olduğu vergi dairesine bildirecektir.

c) Bu işlemleri tamamladıktan sonra kullanılmış ödeme kaydedici cihazlarını satan mükellefler de, yeni ödeme kaydedici cihaz satışı yapan kişi veya kuruluşlara ilişkin olarak bir önceki bölümde açıkladığımız esaslar çerçevesinde satış işlemini gerçekleştireceklerdir.

d) Satış tarihinden itibaren 15 gün içerisinde bağlı oldukları vergi dairesine müracaat ederek, satışa konu cihazın adlarına devam eden kaydını sildirecekler ve daha önce aldıkları “Ödeme Kaydedici Cihazlara Ait Levha”yı iptal edilmek üzere iade edeceklerdir.

9. Ödeme Kaydedici Cihazı Satmak İsteyenlerin Yapacağı İşlemlerin Durumu;

3100 sayılı kanunun 50 seri No.lu Genel Tebliğinin A bölümünde Ödeme kaydedici cihaz satışı yapanların , cihaz sattıkları kişiden mükellef olduklarının gösterir bir yazı isteyecekleri , bu yazıyı ibraz edemeyenlere cihaz satmayacakları ; kullandıkları veya kullanılmış cihazları satanların ise Tebliğin A/2-a bölümünde belirtilen tespitleri yaptırıp, cihaz bünyesindeki eski mali hafızayı söktürüp yerine cihazla aynı sicil numarasını taşıyan yeni bir mali hafıza taktırdıktan sonra satış işlemini gerçekleştirebileceklerdir.²

4. 3100 SAYILI KANUNA GÖRE ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ ALINIRKEN İZLENECEK YOL :

4.1. Tüzel Kişilerde ve Şirketlerde Ödeme Kaydedici Cihaz Alımında Süre

Tüzel Kişilerde; şirketlerde işe başlama Ticaret ve Sicil Gazetesinde tescil ile başlar. Ancak ödeme kaydedici cihaz kullanma yükümlülüğü, şirketin perakende satışa başladığı

² 15 MB.Muk.24.11.1995 B.07.0.GEL.0-65/6519/65421

tarihten itibaren 30 gün içinde yerine getirilmesi gereken bir yükümlülüktür. (36 Seri No'lu Genel Tebliğ)

4.2. Gerçek Kişilerde Ödeme Kaydedici Cihaz Alımındaki Durum

Gerçek Kişilerde; mükelleflerce işe başlama tarihinden itibaren 30 gün içinde ödeme kaydedici cihaz alınması ve kullanılmaya başlanması gerekmektedir. (36 Seri No'lu Genel Tebliğ)

Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanma Mecburiyetinin Tespitinde Esas Olan 30 Günlük Sürenin Hesaplanmasında Hangi Tarihin Esas Alınacağı Durumu ;

Bilindiği gibi, Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 Sayılı Kanunla perakende ticaretle uğraşan veya hizmet ifa eden birinci ve ikinci sınıf tacirlere Vergi Usul Kanununa göre fatura verme mecburiyeti olmayan satışlarının belgelendirilmesi için ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyeti getirilmiştir.

Aynı Kanunla ilgili 36 Seri No'lu Genel Tebliğin 2/a bölümünde “01/01/1992 tarihinden itibaren yeni işe başlayan (ödeme kaydedici cihaz kullanmayı gerektiren bir işle uğraşan veya hizmet ifasında bulunan) mükelleflerde, işe başlama tarihinden itibaren” 30 gün içerisinde ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyetinin başlayacağı açıklanmıştır.

Aynı Genel Tebliğin 2/e ve f bölümlerinde ise Kanun kapsamına girmeyen veya ödeme kaydedici cihaz fişi ile belgelendirilebilecek bir satış yaptıkları takdirde bu satışın yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde ödeme kaydedici cihaz kullanacakları belirtilmiştir.

Görüleceği üzere, bahse konu Genel Tebliğde mükelleflerin ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetlerinin olabilmesi için cihaz kullanmayı gerektiren bir işle uğraşmaları veya hizmet ifasında bulunmaları ön görülmüştür. Mecburiyet kapsamına girmeyen mükelleflerin ise ödeme kaydedici cihazları kullanmayı gerektiren bir satışları olduğu takdirde ödeme kaydedici cihazları kullanma zorunlulukları doğmaktadır.

Sermaye şirketlerinin, özellikleri gereği faaliyet konuları çok geniş tutulmakta ve bu faaliyetleri zaman içerisinde aynı tarihlerde geçmeleri söz konusu olmaktadır. Şirketlerin faaliyet konuları arasında ödeme kaydedici cihaz kullanmayı gerektiren ve gerektirmeyen işler bir arada olabilmektedir.

Buna göre, ticaret siciline tescil olmak suretiyle işe başlayan sermaye şirketlerinde ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti ile ilgili 30 günlük sürenin hesaplanmasında, kurumun ticaret siciline tescil tarihinin değil, ödeme kaydedici cihaz kullanmayı gerektiren bir işle fiilen uğraşılmaya başlandığı tarihin esas alınması gerekmektedir.

4.3. Gerek Tüzel Kişilerde Gerekse Gerçek Kişilerde Ödeme Kaydedici Cihaz Alımında Ortak Hükümler;

a)- 1 ve 2 inci Derecede kalkınmada öncelikli yörelerde 30 günlük süre 60 gün olarak uygulanacaktır. (51 Seri No'lu Genel Tebliğ)

b)- Mükelleflerce ödeme kaydedici cihaz almak için vergi dairesinden izin yazısı alınacaktır. (50 Seri No'lu Genel Tebliğ)

c)- Alınan izin yazısı yetkili bayi ye veya kullanılmış ödeme kaydedici cihaz satan şahsa ibraz edilmek suretiyle söz konusu cihaz satın alınabilecektir. (50 Seri No'lu Genel Tebliğ)

d)- Ödeme kaydedici cihaz alımına ilişkin fatura veya gider pusulasının düzenlenme tarihinden itibaren (Fatura tarihi dahil)³ mükelleflerce 15 gün içinde ödeme kaydedici cihazlara ait levha alınacaktır. (27 Seri No'lu Genel Tebliğ)

4.4. Mükelleflerce Ödeme Kaydedici Cihazlara Ait Levhayı Almak İçin İbraz Edilecek Belgeler

a)- Fatura veya gider pusulası

b)- Cihaza ait ruhsat

c)- 1 no'lu fişi ibraz edeceklerdir. (27 Seri No'lu Genel Tebliğ)

4.5. Ödeme Kaydedici Cihaz Süresi İçinde Alınmadığı Takdirde Ceza Uygulaması

a)- 3100 Sayılı Kanunun mükerrer 8/1 inci maddesi gereğince Ödeme Kaydedici Cihazı 30 günlük süre içinde almaya mükelleflere (4369 Sayılı Kanunun 81/J-1 maddesi gereğince) Vergi Usul Kanunu 353 üncü maddesinin 8 'inci bendinde yazılı özel usulsüzlük cezası kesilir.

b)- Mükellefler Ödeme Kaydedici Cihaz Levhasını süresi içinde almazlar ise 5 kat 1'inci derece usulsüzlük cezası uygulanır.

5. ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN KULLANIM DIŞI BIRAKILMASI ÇALINMASI DURUMUNDA YAPILACAK İŞLEMLER

5.1. Ödeme Kaydedici Cihazların Kullanım Dışı Birakılması:

İşi bırakan veya ödeme kaydedici cihaz kullanmayı gerektiren bir işi kalmayan bununla birlikte cihazını bir başkasına satmayan mükelleflerin ise aşağıdaki şekilde işlem yapmaları gerekmektedir.

a) İşi bırakma tarihinden itibaren bir ay içerisinde vergi dairesince görevlendirilecek bir memura, ödeme kaydedici cihazlarda kayıtlı olan ve yukarıda 3.2-a bölümünde belirtilen mali bilgileri tutanakla tespit ettireceklerdir. Tutanağın bir örneği mükellefin vergi dairesindeki dosyasına konulacak diğeri ise cihaz ruhsatnamesine eklenecektir.

b) Yapılan bu tespiti müteakip ödeme kaydedici cihazı, kullanma kılavuzu ve ruhsatname ile birlikte bir torbanın içine koyup, torbanın ağzını vergi dairesince

³ Ank.Def.Muk.B.07.4.DEF.0.06.14/1998/33008-6

görevlendirilen memura mühürlendirilerek teslim alacaklardır. Mühür vergi dairesinin izini olmadan kesinlikle açılmayacaktır.

c) Bu işlemlerin tamamlanması ile birlikte cihazın vergi dairesindeki kaydını sildirecekler ve “Ödeme Kaydedici Cihaza Ait Levha” yı iptal edilmek üzere geri vereceklerdir.

d) Yeniden ödeme kaydedici cihaz kullanmayı gerektiren bir işle uğraşmaları halinde, işe başlama tarihinden itibaren 30 gün içerisinde faaliyet gösterdikleri mahallin vergi dairesine müracaat ederek cihazın içinde bulunduğu torbanın mührünün açılmasını talep edecekler ve cihazın kaydını yaptırıp “Ödeme Kaydedici Cihaza Ait Levha”yı aldıktan sonra kullanmaya başlayacaklardır. Mühürün bir başka vergi dairesince açılması halinde önceki vergi dairesine durumu bildirecektir.

e) Söz konusu cihazları satmak istemeleri halinde ise vergi dairesine müracaatla torbanın mührünü açtıracaklar ve yukarıda 3.2. bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde satış işlemini gerçekleştireceklerdir.

5.2. Ödeme Kaydedici Cihazların Çalınması Halinde Yapılacak işlemler:

Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 sayılı Kanuna göre mükelleflerce kullanıma mecburiyeti bulunan ödeme kaydedici cihazlar vergi matrahının tespitine esas olan bilgilerin güvenli bir şekilde kayıt altına alındığı önemli bir belge niteliği taşımaktadır.

Bu sebeple, ödeme kaydedici cihazların; çalınması veya kaybolması gibi sebeplerle başkalarının eline geçmesi halinde, yasal olmayan yollarla vergi iadesinden yararlanma gibi veya başka amaçlara yönelik olarak da kullanılmaları mümkün olmaktadır.

Bu nedenle, doğabilecek suistimallerin önlenmesi bakımından cihazı çalınan mükelleflerin, bu durumu öncelikle bağlı olduğu vergi dairesine bildirmesi ve mahkeme kararıyla kanıtlaması, ayrıca çalınan cihazların başkaları tarafından yasal olmayan yollarla kullanılmasının engellenmesini teminen olayı mutad vasıtalarla ilan etmesi, cihazı üreten firmaya bildirmesi gerekmektedir.

5.3. Ödeme Kaydedici Cihazının Çalınması, Kaybolması veya Sair Yollarla Yok Olması Halinde Uygulamada Yapılacak işlemler;

ÖKC'nin çalınması kaybolması ve sair yollarla yok edilmesiyle doğabilecek suistimallerin önlenmesi bakımından mükellefin söz konusu cihazın çalındığını mahkeme kararı ile kanıtlaması, hesaplarının incelemeye alınarak dönem matrahlarının tespit edilmesi çalınan cihazın başkaları tarafından yasal olmayan yollarla kullanılmasının engellenmesini teminen olayı mutad vasıtalarla ilan etmesi ve cihazı üreten firmaya bildirmesi gerekmektedir.⁴

6. ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ RUHSATNAMESİNİN KAYBOLMASI HALİNDE YAPILACAK İŞLEMLER:

⁴ 16 MB.Muk.22.10.1997 B.07.0.GEL.0-65/6517/57265

Katma değer vergisi mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 sayılı Kanunun 4/1 inci maddesinde “Maliye Bakanlığı tarafından onaylanan ödeme kaydedici cihazların üretici veya ithalatçı kuruluşlar tarafından verilen ve cihaz sicil numarasını taşıyan bir ruhsatnamesi bulunur...” 4/3 üncü maddesinde de “yetkili mercilere gerekli kayıt ve tasdik işlemi yaptırılmadan veya ruhsatsız olarak ödeme kaydedici cihazlar satılamaz, kiralanamaz, devredilemez veya diğer yollarla kullandırılmaz” hükümleri mevcuttur. Buna göre ödeme kaydedici cihazların ruhsatnamesiz satılması ve kullanılması mümkün değildir. Söz konusu ruhsatnamelerin kaybolması halinde ise ilgili mükelleflerin durumu mutad vasıtalarla ilan ederek doğabilecek suistimallerin önlenmesi cihazın üretici veya ithalatçısı olan kuruluşlara başvuruda bulunularak (satıcı ve alıcılara ilişkin bilgiler ile servislerce yapılan teknik müdahaleler de kaydedilmek suretiyle) yetkililerin imza ve kaşelerini taşıyan cihazlarla aynı sicil numarasına sahip bir ruhsatname çıkarttırmaları gerekmektedir.

7. FERDİ İŞLETME SAHİBİNİN ÖLÜMÜ DURUMUNDA MİRASÇILARIN ESKİ ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZI KULLANIM ESASLARI :

Gelir Vergisi Kanunun 81’inci maddesine göre ferdi bir işletme sahibinin ölümü nedeniyle, varlıklarının kanuni mirasçılara devrinde, varlıklarla birlikte ödeme kaydedici cihazda devir olacaktır. Devir sonucunda ödeme kaydedici cihazın mali hafızasının değiştirilmesi zorunlu değildir. (3100 sayılı Kanunun 1996/1 İç Genelgesi ile). Bu durumda sadece mükellefte bir değişiklik olmuştur. Ayrıca devir işlemlerinin tamamlanmasından önce ödeme kaydedici cihazın hafızasında kayıtlı bulunan mali bilgilerin vergi dairesince tespit edilmesi ve ödeme kaydedici cihaza ait önceki levhanın iptal edilerek yeni levhanın çıkarılması gerekmektedir.

Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 Sayılı Kanunun 4/3. Maddesinde göre ; yetkili mercilere gerekli kayıt ve tescil işlemi yaptırılmadan veya ruhsatsız olarak ödeme kaydedici cihazlar satılamaz, kiralanamaz, devredilemez veya diğer yollarla kullandırılmaz.

Aynı kanunun mükerrer 8/2. Maddesinde ise; Maliye Bakanlığınca belirlenip açıklanan usul ve esaslara uymayan üretici veya ithalatçı kuruluşlar, bunların satış, bakım-onarım servislerinde görevli elemanları ile ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyeti bulunan mükellefler hakkında; her bir tespit için ayrı ayrı olmak üzere, Vergi Usul Kanununa bağlı “Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel” de yer alan birinci derece usulsüzlük cezalarının beş katı uygulanır denilmektedir.

Buna göre, mükelleflerin ödeme kaydedici cihazları ilgili vergi dairesine kaydettirip, ödeme kaydedici cihazlara ait levhayı aldıktan ve **kendi adlarına** fiş verecek şekilde programlattıktan sonra kullanmaya başlamaları gerekmektedir.

Öte yandan, 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 164. Maddesinde de “Ölüm işi bırakma hükmündedir. Ölüm mükellefin mirası reddetmemiş mirasçıları tarafından vergi dairesine bildirilir...” hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun 160. maddesinde yer alan hükme göre ise, işini bırakan mükelleflerin, bu durumu, vergi dairesine işi bırakma tarihinden itibaren bir ay içerisinde bildirmeleri zorunlu bulunmaktadır.

1988/2 ve 1988/3 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu İç Genelgesi ile 246 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yapılan açıklamalar uyarınca vergi daireleri, işini terk ettiğini bildiren mükelleflerden, kullanılan belgelerin ciltlerinin ibrazını isteyeceklerdir. Mükellefler tarafından ibraz edilen kullanılan en son belgelerin türü, son düzenleme tarihi, seri ve sıra numarası ile iptal edilecek belgelerin ilk seri ve sıra numarası, son seri ve sıra numarası, vergi dairesi yetkilileri ve mükellef imzasının yer aldığı iki nüsha düzenlenecek tutanakla tespit edilecektir. İbraz edilen kullanılmamış bu belgeleri vergi daireleri, yatay yada dikey kesmek suretiyle kullanılmayacak şekilde iptal edeceklerdir.

Bu çerçevede ölüm olayından sonra ölene ait faaliyete devam eden mirasçıların, muris adına tasdik edilmiş veya basılmış bulunan belgeler ile adına fiş verecek şekilde programlanmış ödeme kaydedici cihazı kullanmaları mümkün bulunmamaktadır.

Bunun aksine davranan mükellefler için 2000/1 Seri Nolu İç Genelgede yapılan açıklamalar çerçevesinde, mükellefin ölüm tarihinden itibaren, adına fiş verecek şekilde programlanmış ödeme kaydedici cihazın varisi tarafından gerekli program değişikliği yapılmadan ve cihaza ait levhayı işe başlama tarihinden itibaren kendi adına tasdik ettirmeden kullanması nedeniyle Vergi Usul Kanununa bağlı “Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvelde” yer alan birinci derece usulsüzlük cezalarının beş katı tutarında ceza kesilecektir. Ancak bu şekilde kesilen fişlerin geçersiz sayılıp ayrıca V.U.K.’nın 353. maddesinin 1 veya 2 numaralı fıkraları gereğince özel usulsüzlük cezası veya bir başka ceza kesilmesi ise söz konusu olmayacaktır.

8. ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN MALİ HAFIZASININ DEĞİŞMESİNE GEREK OLMAYAN HALLER:

Uygulamada 3100 sayılı Kanunla ilgili 50 seri No.lu Genel Tebliğin A/2-b bölümünde, kullandıkları ödeme kaydedici cihazları satmak isteyen mükelleflerin, vergi dairesince yapılan tespiti müteakip yetkili servise müracaatla, cihaz bünyesindeki eski mali hafızayı söktürüp bunun yerine cihazla aynı sicil numarasına sahip yeni bir mali hafıza taktıracakları, sökülen hafıza ünitesini ise saklamak üzere alıkoyacakları açıklanmıştır.

Aşağıda sayılmış olan durumlarda ise ödeme kaydedici cihazların mali hafızalarının değiştirilmesine gerek yoktur. Buna göre;

a) Gelir Vergisi Kanunun 81 inci maddesine uygun olarak ferdi işletmelerin, kolektif şirketlerin ve adi komandit şirketlerin sermaye şirketlerine dönüşümlerinde,

b) Yine Gelir Vergisi Kanunun 81 inci maddesine göre ferdi bir işletmenin sahibinin ölümü nedeniyle varlıklarının kanuni mirasçılarına devrinde,

c) Sermaye şirketlerinin Kurumlar Vergisi Kanunun 36 ve 37 inci maddeleri hükümlerine göre gerçekleştirilecek birleşme ve devrinde veya Türk Ticaret Kanunun hükümlerine göre yapılacak nevi değişikliklerinde ,

d) Adi ortaklıklarda ve şahıs şirketlerinde işletmeye yeni ortak alınması veya ortaklardan bir veya birkaçının hisselerini diğerlerine devretmesinde,

devre konu varlıklar arasında yer alacak ödeme kaydedici cihazın mali hafızasının değiştirilmesi zorunlu bulunmamaktadır. Ancak, dönüşüm değişiklik ve devir işlemlerinin tamamlanmasından önce ödeme kaydedici cihazın hafızasında kayıtlı bulunan mali bilgilerin 50 seri No.lu Genel Tebliğin A/2-a bölümünde açıklandığı şeklinde (12 No.lu alt başlıkta açıklanmıştır) vergi dairesince tespit edilmesi ve ödeme kaydedici cihazlara ait önceki levhanın iptal edilerek yeni bir levhanın çıkarılması gerekmektedir.

9. ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN BAKIM VE ONARIMI :

3100 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre, onaylanan ödeme kaydedici cihazların bakım ve onarımları ancak, bunları üreten veya ithal eden kişi ve kuruluşların yetkili servis elemanları tarafından yapılabilir.

Buna göre üretici veya ithalatçı kuruluşların yurt sathına yayılmış bir servis teşkilatı olacak ve cihazın teknik özelliklerine göre olağan ve olağanüstü bakımlar ve onarımlar yapılabilecektir.

Bu servis istasyonlarında bakım ve onarım için gerekli alet ve makineler yanında bir telefonun, servis aracının ve yeterli bilgi düzeyinde en az iki teknik elemanın bulunması gerekir.

Ancak daha konu ile ilgili olarak yayımlanan 2 seri no'lu Ödeme Kaydedici Cihazlar Genel Tebliğinde ise servis istasyonlarında her 500 cihaz için en az bir teknik eleman bulundurulabileceği açıklanmıştır.

Cihazların bakım ve onarımı sadece bu yetkili uzman kişilerce yapılacak, mührü açma ve kapatma yetkisi de sadece bu kişilerde olacaktır.

Üretici ve ithalatçı kişi ve kuruluşlar tarafından kurulan servislerde bakım ve onarım işlerini yapacak teknik görevlilerin sicilleri Maliye Bakanlığınca tutulmaktadır.

Üretici ve ithalatçı kuruluşlar bakım ve onarım servislerinin onaylanan cihazların kendilerine başvuru tarihinden itibaren en çok 5 gün içerisinde çalışır hale getireceklerdir.

Ödeme kaydedici cihazların mali hafızasının kapasitesinin dolması veya arızalanması sebebiyle değiştirilmesi ve mahalli servis teşkilatında yapılmayacak derecede arızalı olması nedeniyle fabrikaya gönderilmesi gereken hallerde, yetkili servis elemanının düzenleyeceği raporda belirtilen gerekçelerin vergi dairesince haklı görülmesi halinde bu beş günlük süre yalnızca yukarıda belirtilen türdeki teknik müdahaleler için 30 güne kadar uzatılabilecektir. (Ö.K.C. G.T. 49)

İKİNCİ BÖLÜM

II- ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ KULLANIMINA İLİŞKİN ESASLARA UYMAMA DURUMUNDA CEZA UYGULAMALARI

Onaylanan modele uygun üretim veya ithalat yapmayan, cihazları satışa sunmadan önce Maliye Bakanlığının özel mührü ile mühürlettirmeyen, servis teşkilatını (satış, bakım – onarım) kurmayan, satışını yaptığı her cihazın yedek parça da dahil olmak üzere en az 10 yıllık bakım ve onarımını sağlamayan üretici veya ithalatçı kuruluşlar ile süresi içerisinde ödeme kaydedici cihazı almayan, cihazları bozan, bozuk cihazları kullanan veya başkalarının kullanmasına izin veren mükellefler adına **özel usulsüzlük cezası** kesilir.

Aşağıda açıklanan veya daha önce Bakanlığımızca açıklanmış bulunan usul ve esaslara uymayan, üretici veya ithalatçı kuruluşların, bunların satış, bakım – onarım servislerinde görevli elemanlar ile ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyeti bulunan mükellefler hakkında; her bir tespit için ayrı ayrı olmak ve mükellef grupları dikkate alınmak suretiyle Vergi Usul Kanununa bağlı “**Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel**” de yazılı **birinci derece usulsüzlük cezalarının beş katı** uygulanır.

a) Bakanlığımızdan onay alan üretici veya ithalatçı kuruluşlarca;

- Cihazlar için satış tarihinden geçerli olmak üzere asgari bir yıl garanti verilmemesi.
- Bakanlığımızca cihazlar üzerinde gerçekleştirilmesi uygun görülen teknik düzenlemelerin süresinde veya gerektiği şekilde yapılmaması.

b) Ödeme kaydedici cihazları satan mükelleflerce;

- Cihazların süresinde ve eksiksiz olarak kullanıcı mükelleflere teslim edilmemesi,
- Mükellef olmayanlara veya götürü usulde mükellef olanlara satış yapılması,
- Cihaz ruhsatnamesinin satışa ilişkin kısımlarının gerektiği şekilde doldurulmaması veya imzalanmaması,
- Satılan cihazların süresinde vergi dairelerine bildirilmemesi,

c) Bakım onarım servislerinde görevli elemanlarca;

- Kullanıcının talebine rağmen cihazların Bakanlığımızca belirlenen süreler içerisinde çalışır hale getirilmemesi veya usulüne uygun olarak programlanmaması,
- Yapılan teknik müdahalelerin gerektiği şekilde cihaz ruhsatnamesine kaydedilmemesi,

- Servis istasyonlarında bulunması gereken defter, belge ve bilgi formlarının gerektiği şekilde kullanılmaması veya bilgi formlarının süresinde vergi dairelerine gönderilmemesi,
- Bakanlığımızın yoklama ve incelemeye yetkili elemanlarına gereken yardım ve kolaylığın gösterilmemesi,

d) Kullanmak üzere ödeme kaydedici cihaz alan mükelleflerce;

- Alınan cihazların süresinde vergi dairesine kayıt ettirilip, ödeme kaydedici cihazlara ait levhanın alınmaması veya asılmaması,
- Cihazlarda meydana gelen arızaların süresinde yetkili bakım – onarım servislerine bildirilip arızanın giderilmemesinin sağlanmaması,
- Cihazların programlama işlemlerinin, süresi içerisinde usulüne uygun olarak yaptırılmaması,
- Bakanlığımızca cihazlar üzerinde gerçekleştirilmesi uygun görülen teknik veya fonksiyonel düzenlemelerin yaptırılmaması,
- Cihaz kullanmak suretiyle satış yapılan her bir iş gününün sonunda “Z” raporunun (günlük kapanış raporu) alınmaması,
- Cihazlarla ilgili ruhsatname, kullanma kılavuzu, levha, günlük kapanış raporu ve kayıt rulolarının usulüne uygun olarak muhafaza edilmesi,

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**III- ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZIN KULLANILMASINA YÖNELİK UYGULAMADA ORTAYA ÇIKAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM YOLLARI****1. Ödeme Kaydedici Cihazların Arızalanan Mali Hafızalarının Yetkili Servislerce Yenilenirken Eski Hafızada Bulunan Bilgilerin Tekrar Kaydı Sorunu;**

Ödeme Kaydedici Cihazların arızalanan mali hafızalarının yetkili servislerce yenilenmesi sonrasında, Z raporlarının sonuçlarını gün gün değil, aylık toplamalar halinde, Z sayısı aralıkları genel hasılat ve katma değer vergisi tahsilatını ayrı ayrı belirtmek suretiyle kaydetmeleri uygun görülmüştür.⁵

2. Kurumlar Vergisinden Muaf Olan Askeri Kantinler Gibi Kuruluşların Ödeme Kaydedici Cihaz Alırken Uygulamada Yapacakları İşlemler;

Kurumlar Vergisinden muaf olan ve teslimler katma değer vergisinde istisna olan askeri kantinler kurumlarınca düzenlenen ve faaliyet konuları ile neye istinaden muaf olduklarını belirtir bir yazı ile birlikte faaliyet gösterdikleri mahallin yetkili bulunduğu vergi dairesinden alacakları yazıyla ödeme kaydedici cihaz satın alabileceklerdir.⁶

3. Petrol İstasyonlarında Otogaz Satışı İle Uğraşan Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanımındaki Durum;

Taşıtlara otogaz (LPG) satışı ile uğraşan mükelleflerin bu faaliyetlerine münhasır olmak üzere satışlarını Vergi Usul Kanununda geçen fatura veya perakende satış fişleri ile belgelendirmeleri koşuluyla ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetleri bulunmamaktadır.⁷

4. Deniz Otobüsü Ve Benzeri İşletmelerin Devamlı Olmayan Faaliyetlerinde Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanımı Durumu;

...Limited şirketinin, büfelerini işletmekte olduğu Deniz otobüslerinden sadece sefere çıkanlarda ödeme kaydedici cihaz kullanması arızalı olan geçici hizmet dışı bırakılan ve sefere çıkmayan Deniz otobüslerinde ise ödeme kaydedici cihaz bulundurmaması mümkündür. Ayrıca 29 Seri No'lu Genel Tebliğ de de açıklandığı üzere “ Z ” raporlarının ödeme kaydedici cihazların kullanıldığı günlerde alınacağı, çalışmayan günlerde ise alınmayacağı tabiidir.”⁸

5. Türk Telekom Kurumunun Verdiği Yetkiyle İşyeri Açan Mükelleflerin Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanımındaki Durum;

⁵ MB.Muk.15.08.2001 B.07.0.GEL.0-65/6522-116/43019

⁶ MB.Muk. 15.08.2001 B.07.0.GEL.0-65/6521-25/43017

⁷ MB.Muk. 15.08.2001 B.07.0.GEL.0-65/6527-150/43018

⁸ MB.Muk.15.02.2002 B.07.0.GEL.0-65/6520-124/5881

..... Türk Telekomun verdiği yetkiye istinaden, telefon ücreti tahsilatı, kontürlü telefon, faks, jeton, çeşitli telefon kartlarının satışı ve benzeri işlerle uğraşan Türk Telekom bayilerinin, bu faaliyetleriniVergi Usul Kanununda geçen fatura veya perakende satış fişlerin kullanmaları şartıyla ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyetleri bulunmamaktadır. Ancak mükelleflerin belirtilen kapsama girmeyen işlerle de uğraşmaları halinde ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetinin olacağı tabidir.⁹

6. Ödeme Kaydedici Cihaz Fişlerinde Kanunda Sayılan Şekilden Farklı Olarak Yine Temel Kalemlerin Belirtilmesinden Sonra Fazladan Bilgilerin Uygulamada Sakınca Doğurmayacağı Durum;

Ödeme Kaydedici Cihazların kullanılması suretiyle düzenlenen belgelerde kanun ve tebliğlerde belirtildiği şekilde yer alma şartıyla “TOPLAM” dan sonra gelmek üzere vergi iadesi ve özel gider indiriminde, geçerli olan matrah ve alışverişte kazanılan puan vb gibi ek bilgilerin gösterilmelerinde bir sakınca bulunmamaktadır.¹⁰

7. Elektrik Tesisatı Bulunmayan Otopark İşletmelerinin Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanımındaki Durum;

Kulübe ve elektrik tesisatı bulunmayan otopark işletmecilerinin kazançlarını ödeme kaydedici cihaz almadan Vergi Usul Kanununa göre düzenleyeceği fatura ve perakende satış fişi ile belgelendirebilirler.¹¹

8. Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflerin İsterlerse Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanabileceği Durum;

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerde ; isteyenler 14/08/1999 tarihinden itibaren ödeme kaydedici cihaz kullanabileceklerdir (4444 sayılı Kanunun 14 ‘üncü Maddesi).¹²

9. Ödeme Kaydedici Cihazın Arızalanması Veya Mali Hafızasının Dolması Üzerine Yetkili Serviste Bulunabileceği Azami Sürelerin Servis Raporuna Bağlı Olarak Uzayabileceği Durum;

Ödeme kaydedici cihazların mali hafızasının kapasitesinin dolması veya arızalanması sebebiyle yetkili servise gönderilmesi ile onarımı arasında en çok 5 günlük süre de, bakım ve onarım servisi cihazı teslim edecektir. Cihazın servisçe onarımı yapılamadığı hallerde servis elamanın düzenleyeceği rapor ile fabrikaya gönderilecek ve bu rapora istinaden 5 günlük süre 30 güne kadar uzayabilecektir.¹³

10. İş Bırakan Ve Ödeme Kaydedici Cihaz (Yazar Kasa) Kullanmayı Gerektiren Bir İşle Uğraşmayan Mükelleflerin Uygulamada Yapacakları İşlemler;

⁹ MB.Muk.06.02.2002 B.07.0.GEL.0-65/6527-167/6181

¹⁰ MB.Muk.30.01.2002 B.07.0.GEL.0-65/6508-79/4809

¹¹ Ank.Def.Muk.02.04.2001 B.07.4.DEF.0-06.14/2001-330001-4

¹² Ank.Def.Muk.12.09.2000 B.07.4.DEF.0-06.14/2000-330001-20

¹³ 3100 sayılı Kanunun 27 sıra No.lu Genel Tebliği

İş bırakan ve ödeme kaydedici cihaz (yazar kasa) kullanmayı gerektiren bir işle uğraşmayan mükellefler;¹⁴

a) İş bırakma tarihinden itibaren 1 ay içerisinde vergi dairesince görevlendirilecek bir memura ödeme kaydedici cihazlarında kayıtlı olan ve yukarıda mali bilgileri tutanakla tespit ettireceklerdir. Tutanağın bir örneği mükellefin vergi dairesindeki dosyaya konulacak diğeri ise cihaz ruhsatnamesine eklenecektir.

b) Yapılan bu tespite müteakip, ödeme kaydedici cihaz kullanma kılavuzu ve ruhsatnamesi ile birlikte torbanın içine konup ağzının vergi dairesince görevlendirilecek memur tarafından mühürlendirilerek teslim edilecektir.

11. Mükellefler Kullanmak Üzere Satın Aldıkları Ödeme Kaydedici Cihazların Bedellerini % 40 ını Gider Olarak Gösterebilmesi Ve Amortisman Uygulaması Durumu:

Mükellefler kullanmak üzere ödeme kaydedici cihazların her biri için fatura bedellerinin %40 ını (KDV söz konusu indirim yapılırken dikkate alınmayacaktır) , cihazın satın alındığı yıla ait Gelir veya Kurumlar Vergisine tabii kazançlarından indirebilirler.¹⁵

Cihazın bir süre kullanıldıktan sonra satışı halinde daha önce indirmiş oldukları tutarı satışın gerçekleştiği yıla ait vergiye tabi kazançlarına ilave edeceklerdir.

Mükellefler V.U.K na göre amortisman ayırırken %40 lık indirimi dikkate almayacaklardır.

12. Yeminli Mali Müşavir, Avukat, Mimar Gibi Serbest Meslek Erbabının Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanma Mecburiyetlerinin Olmaması Durumu:

Yeminli mali müşavir, avukat, mimar, mühendis doktor serbest meslek erbabı kişilerin ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti bulunmamaktadır. Gelir Vergisi Kanununa göre serbest meslek erbabı sayılan kişilerin şirket şeklinde teşkilatlanmaları halinde elde ettikleri kazançlar kurum kazancı olmaktadır. Şirket veya ortaklık şeklinde teşkilatlanan tabiilerin de ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti bulunmamaktadır (İç genelge 2001/1).

13. Şubat Ayının 29 Çektiği Durum;

3100 sayılı kanunun 3 üncü maddesinde ödeme kaydedici cihaz kullanmak suretiyle verilen satış fişlerinde, diğer bilgilerin yanında "işlem tarihinin de" gösterileceği belirtilmiştir.

Anılan Kanun gereğince Bakanlığımızca onaylanan Ödeme Kaydedici Cihazların hepsi, satış fişlerinin üzerine diğer bilgilerin yanı sıra işlem tarihini de yazabilecek özelliktedirler. İşlem tarihi (büyük çoğunlukla) ödeme kaydedici cihazların bünyelerinde yer alan saate bağlı olarak 24 saatte bir kendiliğinden değişmektedir. Şubat ayının 29 çektiği zamanlarda ise tarih,

¹⁴ 3100 sayılı Kanunun 50 sıra No.lu Genel Tebliği

¹⁵ 3100 sayılı Kanunun 16 sıra No.lu Genel Tebliği

cihaz mühürü sökülmeksizin ilgili anahtarı belirli bir konuma getirmek ve dışarıdan tuşlara basmak suretiyle ayarlanmaktadır.

Buna göre cihazın çalışmasını engellemek ve hafızadaki bilgilerin silinmesi veya değiştirilmesi sonucunu doğurmamak şartıyla yalnızca ayarlama hatasından kaynaklanan “tarihin fiş üzerine yanlış yazılması” işleminin 3100 sayılı Kanunun mükerrer 8/2 maddesinde sözü geçen değerlemeye girmeyeceği ve herhangi bir ceza uygulanmasına tabi olmayacaktır.¹⁶

14. İşyerinin Nakli İle Fiş Üzerindeki Eski Adresi Durumu ;

4108 sayılı Kanunla değişen 213 sayılı Vergi Usul Kanunu 163 üncü maddesinde “ iş ve teşebbüsün bir yerden diğer bir yere nakledilmesi adres değişikliği sayılır” denilmesi nedeniyle, işyerini bir yerden diğer bir yere nakleden ve ödeme kaydedici cihaz kullanan mükelleflerin, daha önce aldıkları, “ödeme kaydedici cihazlara ait levha” yı iptal ettirmeden levha üzerinde gerekli düzeltmeleri yapmak suretiyle kullanmaya devam etmeleri, bu değişiklikleri eski ve yeni vergi dairelerine bildirmek koşuluyla kullanmalarında sakınca yoktur.¹⁷

15. Evlere Telefonla Randevu Alarak Düzenlenen Toplantılarda Tanıtım Yaparak İsteyen Müşterilere Satış Yapılması Durumu;

Tanıtımcı olarak çeşitli yollarla müşterinin ayağına gitmek suretiyle gerçekleştirilen satışlarda V.U.K. 232 ve 233 üncü maddeleri gereğince fatura veya perakende satış fişi düzenlenebilir. ÖKC Fişi düzenlenmesine gerek yoktur. ¹⁸

16. İşyerinde 24 Saat Faaliyet Gösteren İşletmecinin Z Raporunu Diğer Günün Belli Bir Saatinde Alma İmkânı.

Eğer işletme gece saat 24 ten sonra bir süre daha (1 e, 2 ye, 3 e kadar) faaliyetine devam ediyorsa cihazın kullanılmaya başlandığı gün (Z raporunun alındığı tarihe göre bir önceki gün) hasılatı olarak değerlendirilmek kayıt ve şartı ile Z raporunun günlük faaliyetin bitiş saatinde (gece 2 ya da 3 te) alınmasında sakınca yoktur.¹⁹

17. Şirketin Faaliyetini Tamamen Sona Erdirmeden ÖKC Satıp Satmayacağı Durumu ;

...Ticaret siciline tescil olmak suretiyle işe başlayan sermaye şirketlerinde ÖKC kullanma mecburiyetinin başlangıcı kurumun ticaret siciline tescil tarihinin değil, ÖKC kullanmayı gerektiren bir işle fiilen uğraşılmaya başlandığı tarihin esas alındığı gibi, kurumun vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulmadan ve sona erdirilmeden ÖKC kullanma mecburiyeti ile ilgili faaliyetlerini de (perakende satışlarının) icra, iflas ve sair sebeplerden dolayı zaman içerisinde son verebilmeleri de mümkün bulunmaktadır.

¹⁶ (M.B. Mük.30.01.1996 B.07.0.GEL.0.65/6508-17/5147

¹⁷ (M.B. Mük. 28/12/1995 B.07.0.GEL.0.65/6530- 42/72297)

¹⁸ Ank.Def. Mük. 15/05/1996 B.07.4.Def.0.06.14/ÖKC-33001-17-28/6796)

¹⁹ (Ank. Def.Mük.03/04/1996 B.07.0.4.Def.0.06.14/33002- 1-27/4935)

Bu nedenle, gerek adı geçen şirketin vergiye tabii olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulmadan ve sona erdirilmeden ÖKC kullanmayı gerektiren faaliyetlerini (perakende satışlarını) sona erdirmesi nedeniyle gerekse, Ticaret Kanununa göre tasfiye edilmeden gayri faal duruma düşmekte olan ve fiilen ticari faaliyetle ilgilenmeyen mükelleflerin ÖKC satabilmek için ilgili kanunun 50 seri No'lu Genel Tebliğin Kullandıkları Cihazları Satanlar başlıklı A/2 bölümünde de belirtildiği gibi, bağlı bulundukları vergi dairesine gerekli tespitler yapıldıktan ve yetkili bakım ve onarım servisine hafıza takıldıktan (halk arasında sıfırlandıktan) sonra satabilecekleridir.²⁰

18. İşyerini ÖKC İle Birlikte Devir Eden Daha Sonra Aynı İşyerini Belli Bir Süre Sonra Kendi Uhdesine Almak İsteyen Mükellefin ÖKC Durumu ;

Daha önce işyerini devretmesi sonucu Tebliğlerde belirtilen usullere göre söktürüp uhdesinde saklamakta olduğu ve kendisine ait bilgilerin kayıtlı bulunduğu mali hafıza ünitelerinin, aynı işyerinin geri alınması sebebi ile, gerekli tespitler yapıldıktan sonra aynı sicil numaralı Ödeme Kaydedici Cihazlara tekrar takılmak suretiyle kullanılması mümkün bulunmaktadır.²¹

19. ÖKC Yetkili Servislerinin Kullanılmış Ödeme Kaydedici Cihaz Satamayacakları Durumu ;

Kullanılmış ÖKC' lerin satışı, cihazın sahibi olan mükelleflerce, bu cihazı kullanacak olan mükelleflere veya ilgili üretici ve ithalatçı kuruluşlara yapabileceğinden yetkili servislerin kullanılmış ÖKC alım satımı yapmaları, 31 Seri No'lu Genel Tebliğin 5. Bölümünde belirtilen Bakanlıkça onay almış üretici veya ithalatçı kuruluşların arasında yetkili servisler geçmediğinden dolayı mümkün değildir.²²

20. ÖKC' lerin Haczedilemeyeceği Durumu ;

3100 sayılı Kanunun 3482 sayılı Kanunla değişik 9/3. maddesinde “kullanılan Ödeme Kaydedici Cihazlar ilgilinin Gelir veya Kurumlar Vergisi mükellefiyeti sona ermedikçe haczedilemez.” hükmü mevcuttur.

Ayrıca 16 Seri No'lu Tebliğin 4 üncü bölümünde mükelleflerce kullanılan ve kamu alacağının tayinine esas olan bilgileri güvenli bir şekilde kayıt altına alan Ödeme Kaydedici Cihazların, ilgilinin gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti sona ermediği sürece, “haczi caiz olmayan mallar” arasında sayılacağı ve gerek kamu alacağı gerekse özel alacaklara istinaden haczedilemeyeceği açıklanmıştır.²³

21. Fatura Vermesi Gerekirken ÖKC Fişi Verilmesi Durumu ;

²⁰ Ank.Def .Mük. 29/05/1998 B.07.4.Def.0.06.14/98/33001-11/5605

M.B.Mük. 24/06/1998 B.07.0.GEL.065/6523-48/23594

²¹ MB. Mük. 08/06/1998 B.07.0.GEL.0.65/6522-84/2153

²² MB. Mük. 15/08/1997 B.07.0.GEL.0.65/6523

²³ (MB.Mük. 24/11/1995 B.07.0.GEL.0.65/6519-3/65421)

...Bedel için fatura düzenlemesi gerektiği halde, ÖKC fişi düzenleyen mükellef adına V.U.K. 353/1 maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilmesi ve bu tespitinde kaçakçılığa teşebbüs uygulamasında dikkate alınması gerekmektedir.²⁴

22. Satış Yapılmadığında Alması Zorunlu Olan Z Raporlarının Alınması Zorunluluğu Bulunmaması Durumu ;

173 Seri No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin (d) bölümünde, günlük kasa, perakende satış ve hasılat defteri ile serbest meslek kazanç defterine işyerinin herhangi bir nedenle geçici olarak kapanması veya söz konusu defterlere kaydedilecek muamele veya satışların bulunmaması hallerinde, bu defterlere herhangi bir kayıt işlemi yapma zorunluluğunun bulunmadığı açıklanmıştır. Z raporu da, günlük perakende satış ve hasılat defterinin sayfası niteliği taşıyan bir rapordur. Nitekim 167 Seri No'lu V.U.K. Genel Tebliği ile ÖKC kullanan mükelleflerin günlük perakende satış ve hasılat defteri tutma zorunluluğu kaldırılmıştır.

Bu nedenle, yukarıdaki açıklamalar ışığında satışlarının V.U.K. 232 maddesinde genel sorunluluk sebebiyle fatura ile belgelendirdiği ve ÖKC kullanmak suretiyle bir satış yapmadığı günlerde Z raporunun alınmaması mümkündür.²⁵

23. Yanlışlıkla 350.000.000. Liralık Kanuni Limitin Üzerinde Ödeme Kaydedici Cihaz Fişi Kesilmesi Durumu;

Katma değer Vergisi Mükelleflerinin ödeme kaydedici cihaz kullanmaları mecburiyetleri Hakkında 3100 sayılı kanunun 10 uncu maddesinde "Maliye Bakanlığı, ödeme Kaydedici Cihaz kullanımları ile ilgili usul ve esasları belirlemeye ve bunlarda değişiklik yapmaya yetkilidir." hükmüne yer vermiştir.

Anılan madde ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye istinaden bu kanunla ilgili olarak yayımlanan 9 seri No.lu Genel Tebliğin 11 inci maddesinde ; Yeterli veri ve maddi olaylarla da ispatlamak kaydıyla , Ödeme kaydedici cihaz kullanılmak suretiyle yapılan yanlışlığın düzeltilmesi ile ilgili olarak, tashihi gereken satış fişinin (örneğin 350.000.000.- liralık satış fişi) aslı örneğin üzerine iliştirilerek muhafaza edilecek , hatalı satış fişini takip eden ilk satış fişi gerçek bedel satılmak suretiyle müşteriye verilecek kanuni defterlere de gerçek satış hasılatı yazılacağı belirtilmiştir.²⁶

24. Ödeme Kaydedici Cihazın Teknik Özelliğinden Dolayı Belli Sayıda Örneğin 7 Yada 8 Rakamdan Fazla Göstermemesi Durumu ;

Ödeme Kaydedici Cihazın uygulamasının başlangıç yıllarında Bakanlığımızca onaylanan ve halen mükelleflerce kullanılmakta olan bazı Ödeme Kaydedici Cihazlar belirli rakam kapasitesinin üzerindeki satış bedelini, fiş üzerinde tek satırda gösterememektedir. Bahsi geçen Ödeme Kaydedici Cihazları kullanan mükelleflerin, cihazların teknik özellikleri gereği tek satırda gösteremedikleri satış bedelini rakamın büyüklüğüne göre uygun bir şekilde

²⁴ MB.MÜK.17/07/1995 B.07.0.GEL.0.30/3040-367-784/39541)

²⁵ MB. Mük. 25/08/1989 GEL.ÖKC.2580008-1949/64723

²⁶ Ank.Def.Muk.13.02.2001 B.0.07.4.DEF.0.06.14/2001-33001-2/998

bölmek suretiyle birden fazla satırda gösterebileceklerdir. Bölüm işleminin eşit olması şart değildir. Şu kadar ki Vergi Usul kanununun fatura kullanma mecburiyetine ilişkin haddin üzerindeki satışlar için fatura düzenleneceği tabidir. Örneğin 240.000.000.-Liralık satış için 90.000.000.-+ 90.000 .000.+ 60.000.000.- lira olmak üzere 3 satırda gösterilebilir.²⁷

25. Yılbaşı Fuarlarında Yılda Bir Kez Olmak Üzere Hediye Eşya Satanların Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanma Durumları;

Bilindiği gibi Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyetleri Hakkında 3100 sayılı Kanunun 2 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında “Maliye Bakanlığının belirleyeceği esaslar dahilinde gerekli şartları taşımayan cihazlar kullanılarak, Genel Bütçeye dahil daireler,katma bütçeli idareler, il özel idareleri ,belediyeler, 233 sayılı kararnameye göre kurulan kamu iktisadi teşebbüsleri, Türkiye ticaret sanayi deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsalar Birliği ile Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu tarafından ve bunların iştiraki ile organize edilen ve belirli zamanlarda açılan fuar, panayır,sergi veya benzeri adlar altındaki yerlerde “Geçici bir suretle faaliyette bulunulması -azami bir ay- bu kısa süre içerisinde yapılan satışlar için cihaz kullanılmasının mükellefe büyük mali külfete neden olması “ dolayısıyla söz konusu yerlerdeki geçici faaliyetlere istinaden Vergi Usul Kanununun belge düzenine ilişkin hükümleri gereğince fatura veya perakende satış fişlerinin düzenlenmesi uygun görülmüştür.

Bu nedenle , hediye eşya satışı ile ilgili faaliyet gösterilen fuarlarda yukarıda sayılan daire, idare, belediye, oda, ve konfederasyonlar tarafından veya bunların iştiraki ile değilde özel organizatörler tarafından organize edilmesi halinde buradaki satış veya hizmet ifaları ile ilgili olarak ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetleri bulunmaktadır²⁸.

26.Şirketin Uhdesinde Bulunan Ödeme Kaydedici Cihazları Geçici Olarak Kullanmayacakları Durumu;

.....şirketin finansal kiralama yoluyla satın aldığı ama kiralama sözleşmesinin süresi dolmadığından bunları satışının yapılamaması ve bu ödeme kaydedici cihazların geçici olarak hizmet dışı olarak kullanılmayacağı üzerine, 3100 sayılı Kanunun ilgili 50 seri No’lu Genel Tebliğinin B bölümünde işi bırakan, ödeme kaydedici cihaz kullanmayı gerektiren bir işle uğraşmaya ve cihazını bir başkasına satmaya mükelleflerin yapacakları işlemler sayılmıştır.

V.U.K. işi bırakmanın tanımı ile ilgili 161 nci maddesinde ise “...işlerin herhangi bir sebep yüzünden geçici bir süre için durdurulması, işi bırakma sayılmaz” denilmiştir.

Buna göre şirketin yönetim kurulu kararı ile kullanılmayacak olan ödeme kaydedici cihaz hakkındaki dilekçeyi, bağlı bulunduğu vergi dairesine vermesi yeterli olacaktır. Ancak şirket yönetim kurulunun alacağı karara göre söz konusu ödeme kaydedici cihazlara tekrar kullanmak istemeleri durumunda yeniden dilekçe ile bağlı bulundukları vergi dairesine bildirilmesi yeterli olacaktır. ²⁹

²⁷ Ank.Def.Muk 01.05.2000 B.07.4.DEF.0.06.14./2000-33001-12/2743

²⁸ (Ank.Def.Muk.28.09.2000 B.07.4.DEF.0.06.14/2000-33001/23/4922

²⁹ Ank.Def.Mük.23/11/1998 B.07.4.Def.0.06.14/1998/33001-28/10388)

27. Şube Şeklinde Başka İşyerlerinde Açanların Durumu ;

Katma Değer Vergisi mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 sayılı Kanunla ilgili 36 Seri No'lu Genel Tebliğin 2/C bölümüne göre, işyeri sayısını arttıran şube şeklinde başka işyerleri de açan mükelleflerin ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyeti bu işyerlerinin açıldığı tarihten itibaren (her bir işyerinde ayrı ayrı) 30 gün içerisinde başlamaktadır.³⁰

28. Maliye Bakanlığınca Onaylanan Ödeme Kaydedici Cihazların Yurt Dışına Satılıp Satılamayacağı Durumu ;

Bilindiği gibi Katma Değer Vergisi mükelleflerinin ödeme kaydedici cihazları kullanmaları mecburiyeti hakkında 3100 sayılı Kanunun 5. İnci maddesinde bu kanun uyarınca kullanılacak cihazların Bakanlığımızca onaylanması esası getirilmiştir. Aynı Kanunun 4/3 inci maddesinde “yetkili mercilere gerekli kayıt ve tasdik işlemi yapılmadan veya ruhsatsız olarak ödeme kaydedici cihazlar satılamaz kiralanamaz, devredilemez veya diğer yollarla kullanılamaz denilmiştir.

Anılan Kanunla ilgili 2 Seri No'lu Genel Tebliğin 7. Bölümünde ödeme kaydedici cihazların, imalatçı veya ithalatçı kuruluşundan çıkışından önce bir denetim elemanı nezaretinde Bakanlığımızın özel mührü ile tek tek mühürleneceği ve bu hususun bir tutanak ile tespit edileceği belirtilmiştir. 50 Seri No'lu Genel Tebliğin A/1-a bölümünde ise ödeme kaydedici cihaz satıcılarının, cihaz kullanmakla yükümlü olduklarını, bağlı bulundukları vergi dairesinden alacakları yazı ile belgeleyen mükelleflere satış yapabilecekleri, diğer bir ifade ile söz konusu yazıyı ibraz edemeyenlere (mükellef olmayanlara V.B.) hiçbir şekilde ödeme kaydedici cihaz satmayacakları açıklanmıştır. Buna göre yukarıdaki açıklamalar ışığında 3100 sayılı Kanuna göre onaylanan, Bakanlığımızın özel mührünü taşıyan ve Türkiye'de faaliyet gösteren mükelleflerce kullanılmak üzere satışa sunulan ödeme kaydedici cihazların yurt dışına satışı mümkün bulunmamaktadır. Ancak üretici veya ithalatçı kuruluşların, ödeme kaydedici cihazları Bakanlığımızın özel mührü ile mühürlenmeden ve mali hale getirilmeden yurt dışına satacakları tabidir.³¹

29. Bale Eğitimi Veren Mükelleflerin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanıp Kullanmayacağı Durumu ;

Katma Değer Vergisi mükelleflerinin ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyeti hakkında 3100 sayılı Kanunun 2 Seri No'lu Genel Tebliğinde Kanunun 1/3.üncü maddesi ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanılarak eğitim, öğretim ve kreş işletmeciliği faaliyetleri ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti dışında bırakılmıştır. Bale eğitimi faaliyetinin Milli Eğitim Bakanlığınca eğitim ve öğretim faaliyeti olarak değerlendirilmesi halinde ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti bulunmamaktadır.³²

30. Sayısal Loto Kuponu Toplamak Üzere Açılan İrtibat Bürosunda Ödeme Kaydedici Cihazların Kullanılıp Kullanılmayacağı Durumu ;

³⁰ MB. Mük.1/10/1998 B.07.0.GEL.0.65/6516-357/34996)

³¹ MB.MUK.24.04.2001 B.07.0.65./6523-74/22348

³² MB.Mük.21/02/2001 B.07.0.GEL-0.65/6527-153/10660)

Katma Değer Vergisi mükelleflerinin ödeme kaydedici cihazların kullanmaları mecburiyeti hakkında 3100 sayılı Kanunla ilgili olarak yayınlanmış bulunan 2 Seri No'lu Genel Tebliğin 2/F bölümünde Spor Toto, Milli Piyango, At Yarışları ile diğer müşterek bahis ve talih oyunları işi ile iştigal eden mükelleflere bu faaliyetlerine münhasır olmak üzere ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetinde olmadıkları açıklanmıştır.³³

31. Mükelleflerin İşletmesine Yeni Bir Ortak Almasının Kısmi Hisse Devri Olduğundan İşletmedeki Ödeme Kaydedici Cihazın Mali Hafızasının Değiştirilip Değiştirilmeyeceği Durumu ;

Katma Değer Vergisi mükelleflerinin ödeme kaydedici cihazları kullanıp kullanmama mecburiyeti hakkında 3100 sayılı Kanunla ilgili 1996/1 Seri No'lu İç Genelgenin 2/D bölümünde “adi ortaklıklarda ve şahıs şirketlerinde işletmeye yeni bir ortak alınması veya ortaklardan bir veya bir kaçının hisselerini diğerlere devretmesinde ödeme kaydedici cihazların mali hafızalarını değiştirilmesi zorunlu bulunmamaktadır” denilmiştir.

Söz konusu Genelgede ödeme kaydedici cihazların mali hafızalarında devredene ait mali bilgilerin de kayıtlı bulunması ve bu bilgilerin silinemez ve değiştirilemez özellikli olunması sebebiyle kısmi hisse devirlerinde ödeme kaydedici cihazların mali hafızaların değiştirilmemesi ön görülmüştür.

Mükellefin şahsi işletmesine yeni bir ortak alması kısmi hisse devri olması ve ödeme kaydedici cihazının mali hafızasında kendisine ait mali bilgilerinde kayıtlı bulunması sebebiyle bahse konu işlemde dolayı ödeme kaydedici cihazın mali hafızasının değiştirilmesi gerekmemektedir.³⁴

32. Ziraat Odaları Birliğinin Üyelerine Yaptıkları Satışları Üretim Girdisi Niteliğinde Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanma Mecburiyetinde Bulunup Bulunmadığı Durumu ;

Katma Değer Vergisi mükelleflerinin ödeme kaydedici cihazları kullanmaları mecburiyeti hakkında 3100 sayılı Kanunun 1.inci maddesinin 3 üncü fıkrası ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanılarak, ... Odaları Birliğinin üyelerine yaptığı gübre, ilaç, tarımsal alet ve makina gibi satışların üretim girdisi niteliğinde olması nedeniyle ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetinin dışında bırakılmıştır. Kurumun üyelerine yaptığı tohum satışlarının da üretim girdisi olması sebebiyle Vergi Usul Kanunun 'da belgelerin kullanılması şartıyla ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetinin dışında bırakılması gerekmektedir.³⁵

33. Tasfiye Halindeki Şirketlerin Uhdesinde Bulunan Ö.K. Cihazlara Ne Gibi İşlem Yapılacağı Durumu ;

Bilindiği üzere; Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 sayılı Kanunla ilgili olarak yayımlanan 9 Seri No'lu

³³ (MB.Mük.11/02/2000 B.07.0.GEL.0.65/6527-148/6232)

³⁴ (MB.Mük.17/04/2000 B.07.0.GEL.0.65/6522-97/17540)

³⁵ MB.Muk. 11.02.2000 B.07.0.GEL.0.65/6527-148/6232

Genel Tebliğin 2 nci Bölümünde, mükelleflerin kullanmakta oldukları ödeme kaydedici cihazların (Tasfiye, İflas İcra veya sair sebeplerle) ilgili vergi dairesine müracaat edilerek cihaz hafızalarında kayıtlı mali bilgiler tespit ettirildikten sonra, Vergi Usul Kanununa göre düzenlenecek bir belge ile ödeme kaydedici cihaz kullanma imkanı olan bir başka mükellefe satabileceği açıklanmıştır.

Aynı Kanunla ilgili olarak yayımlanan 50 Seri No'lu Genel Tebliğin A/2 Bölümünde de, mükelleflerin kullandıkları ödeme kaydedici cihazları, bağlı oldukları vergi dairesince gerekli tespitler yapıldıktan ve yetkili bakım ve onarım servisince hafızası takıldıktan sonra satabilecekleri açıklanmıştır.

Öte yandan, 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 162 nci maddesince, tasfiye ve iflas hallerinde, mükellefiyetin vergi ile ilgili muamelelerin tamamen sona ermesine kadar devam edeceği hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, şirketinizin vergi ile ilgili muamelelerinin tamamen sona ermesinden sonra veya tasfiye dönemi süresince perakende bir satışının bulunmaması durumunda; mevcut ödeme kaydedici cihazı yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda, gerekli tespitleri yaptırarak ödeme kaydedici cihaz kullanma imkanı bulunan bir başka mükellefe, şirket ortaklarından birine veya ilgili üretici ya da ithalatçı kuruluşa satmanız mümkün bulunmaktadır.³⁶

34. Elektrik Olmayan Yerlerde Ö.K.C. Kullanma Zorunluluğunun Bulunup Bulunmadığı Durumu ;

Bilindiği gibi, Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 Sayılı Kanuna göre kullanılan ödeme kaydedici cihazların çalıştırılabilmesi için faaliyet mahallinde elektrik enerjisinin bulunması gerekli olduğundan, işyerleri Türkiye Elektrik Kurumunun elektrik şebekesi tesis etmediği yerlerde olan mükelleflerin, ödeme kaydedici cihazları kullanmaları fiilen mümkün bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 173 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin C/4-b bölümünde, ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetinde bulunan mükelleflerden, işyerleri elektrik şebekesinin tesis edilmediği yerlerde veya elektrik şebekesi tesis edilmekle birlikte geçici elektrik kesintisinin olduğu zamanlarda mükelleflerin ödeme kaydedici cihaz kullanmalarının fiilen imkansız olması hallerinde, bu faaliyetlerini, ödeme kaydedici cihaz kullanmadan Vergi Usul Kanununun 232. Ve 233. Madde hükümlerine göre fatura veya perakende satış fişi ile belgelendirebilecekleri açıklanmıştır.

Buna göre, sabit işyeri olan mükelleflerin, bu işyerlerinin bulunduğu yöreye, Türkiye Elektrik Kurumunca elektrik hizmeti götürülmediğinin tespiti halinde buradaki satışları veya hizmet ifaları için Vergi Usul Kanununun belge düzenine ilişkin hükümleri gereğince verilmesi gereken fatura veya perakende satış fişlerini düzenlemeleri gerekmektedir.

Ancak, sabit bir işyeri olan ve işyerinin bulunduğu yöreye Türkiye Elektrik Kurumunca elektrik hizmeti götürülen mükelleflerin, işyerine (teknik şartnameye uymama vs. gibi)

³⁶ Ank.Def.Muk 23.03.2000 B.07.4.DEF.0.06.14/2000-33001-

herhangi bir nedenle elektrik alamamış olsalar dahi, ödeme kaydedici cihazları alma mecburiyetleri bulunmaktadır. Şu kadar ki mükelleflerin, cihazlarını yasal süresi içerisinde alıp vergi dairesine kayıt ettirmek şartıyla (elektrik olmadığından fiili imkansızlık sebebiyle) işyerlerine elektrik alıncaya kadar yapacakları satışlarını fatura veya perakende satış fişleri ile elektrik aldıktan sonraki satışlarını ise, ödeme kaydedici cihaz fişleriyle belgelendirmeleri gerekmektedir.

Öte yandan, 3100 Sayılı Kanunun mükerrer 8/1. Maddesi gereğince (4369 sayılı kanunun 81/J-1 maddesi ile değişen ibare 01.01.1999 tarihinden geçerli olmak üzere) “...süresinde ödeme kaydedici cihaz almayan, cihazları bozan, bozuk cihazları kullanan veya başkalarının kullanmasına izin veren mükellefler adına, Vergi Usul Kanununun 353 ncü maddesinin 8 numaralı bendinde yazılı özel usulsüzlük cezası kesilir.” hükmü yer almıştır.

Bu nedenle, faaliyette bulunduğunuz işyerinize ödeme kaydedici cihaz alıp, süresi içerisinde bağlı bulunduğunuz vergi dairesine kaydını yaptırmanız gerekmekte olup, ayrıca elektrik alıncaya kadar gerçekleştireceğiniz satışlarınızı perakende satış fişi ve fatura ile elektrik aldıktan sonraki satışlarınızı ise ödeme kaydedici cihaz fişleri ile belgelendirmeniz gerekmektedir.³⁷

35. Derneğe Bağlı Lokal İşletmesinin Ö.K.C Kullanıp Kullanmayacağı Durumu ;

Bilindiği üzere; Kurumlar Vergisi Kanununun 1 nci maddesinde, kurumlar vergisine tabi olan kurumlar sayılmış olup, (D) bendinde ise dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerin kurumlar vergisine tabi olacağı ve sendikaların dernek, cemaatlerin de vakıf hükmünde sayılacağı belirtilmiştir. Aynı Kanunun 4 ve 5 nci maddeleriyle de dernek ve vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan, sermaye şirketleriyle kooperatifler haricinde kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin dernek ve vakıfların iktisadi işletmesi olduğu bunların kazanç gayesi gütmemeleri, faaliyetin kanunla tevdi edilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, müstakil muhasebeleri ile kendilerine tahsis edilmiş sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerine etki etmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre , dernek ve vakıfların bizzatı kendisinin vergi mükellefi olmadığı şayet varsa iktisadi işletmelerinin vergiye tabi olacağı açıktır.

Bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilebilmesi için;

- Müessesenin bir dernek veya vakfa ait olması,
- Sermaye şirketi veya kooperatif şeklinde kurulmamış olması,
- Ticari, sınai veya zirai alanda devamlı olarak faaliyette bulunulması,
- gerekmektedir. Ticari, sınai veya zirai faaliyetin devamlı olmasından maksat, faaliyetin bir vergilendirme döneminde birden çok tekrarlanmış olmasıdır.

³⁷ Ank.Def.Muk.01.10.1999 B.07.4.DEF.0.06.14/1999-33008-20/

Öte yandan, 47 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin 1-2/d "Dernek ve Vakıfların İktisadi İşletmelerinin Vergilendirilmesi" başlıklı bölümünün 4 ncü paragrafında , iktisadi işletmenin tanımı içinde yer alan devamlı olarak yapılan ticari, sınai veya zirai faaliyetten söz edebilmek için bu işletmenin tedavül ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen veya verilen hizmetin bir bedel karşılığı satılmış olması gerektiği, aksi halde diğer unsurlar var olsa dahi bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilemeyeceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 sayılı Kanunla , perakende mal satan veya hizmet ifa eden birinci ve ikinci sınıf tüccarlara , Vergi Usul Kanununa göre, fatura kullanma mecburiyeti bulunmayan satışları için ödeme kaydedici cihazları kullanma zorunluluğu getirilmiştir.

İlgide kayıtlı yazınız ve eklerinin incelenmesinden de görüleceği üzere, ilgili lokalde sadece dernek üyelerine hizmet verildiği, verilen hizmetin karşılığında bir bedel alınmadığı anlaşıldığından iktisadi işletme oluşmayacağından kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesisi söz konusu olmayacaktır. Bu nedenle kurumlar vergisine tabi tutulmayacak olan lokalin ödeme kaydedici cihaz alıp kullanma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ancak, adı geçen lokalde iktisadi işletmenin varlığı için gerekli şartların oluştuğunun kurumlar vergisi yönünden mükellefiyetinin tesis edileceği ve ödeme kaydedici cihaz kullanacağı tabiidir.³⁸

36. Bilgisayar Bağlantılı Cihaz Kullanımı Durumu ;

İlgide kayıtlı dilekçenizde, Şirketinizin faaliyet konularının , turistik işletme, oyun salonu, lokanta, fast food, spor salonu işletmeciliği olduğu; bu işletmelerinizde bilgisayar bağlantılı sistemler vasıtasıyla (düzenlenen adisyonlara istinaden) müşterilerinize bilgisayardan fatura düzenlenip verildiği belirtilerek, 3100 sayılı Kanuna bağlı 31 ve 48 Seri No'lu Genel Tebliğler çerçevesinde ayrıca ödeme kaydedici cihaz kullanıp kullanmayacağınız konusunda Defterdarlığımızdan görüş talep etmektesiniz.

Bilindiği üzere 3100 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde; "Ödeme kaydedici cihazlar, bu kanunla ve Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirtilen şartları taşıyan elektronik yazar kasalar, yazıcı tertibatı bulunan elektronik teraziler veya elektronik terminaller gibi cihazlardır." şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 5 nci maddesinde de , ödeme kaydedici cihaz modellerinin Maliye Bakanlığınca onaylanan , Maliye Bakanlığının özel mührünü taşıyan ve yayımlanan genelgelerle Defterdarlıklara bildirilmiş bulunan cihazlardan olması gerektiği belirtilmektedir.

Diğer taraftan, 3100 sayılı Kanuna bağlı olarak yayımlanan 48 Seri No'lu Tebliğde; "Ödeme kaydedici cihazlar, (bilgisayar bağlantılı sistemlerde satış mahallindeki elektronik terminaller) kanun ve tebliğlerde belirlenen asgari teknik ve fonksiyonel özellikleri taşımaları

³⁸ Ank.Def.Muk. 04.01.2000 B.07.4.DEF.0.06.14/

kaydıyla, gerektiğinde satış fişi, gerektiğinde fatura düzenlenmesine uygun özellikte olabilecektir. Söz konusu cihazlar kullanılmak suretiyle verilecek faturalar, Vergi Usul Kanununun belge düzenine ilişkin hükümlerine uygun olacaktır.” denilmiştir.

Buna göre, şirketinizde kullanılmakta olan bilgisayar bağlantılı cihazınızın Maliye Bakanlığınca onaylanan ve Bakanlığın özel mührünü taşıyan cihazlardan olması ve bu cihazınızı da bağlı bulunduğunuz vergi dairesine kaydettirip, vergi dairesinizce onaylanan levhayı almanız şartıyla söz konusu teslim ve hizmetlerinizi fatura veya fiş ile belgelendirmeniz mümkün bulunmaktadır.³⁹

37. İktisap Tarihinden İtibaren Ö.K.C.Nin 15 Gün İçerisinde V.Dairesine Kayıt Ettirilmesi Durumu;

Bilindiği gibi, Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 Sayılı Kanuna 3482 Sayılı Kanunla eklenen mükerrer 8/2. Maddede; “Maliye Bakanlığınca belirlenip açıklanan usul ve esaslara uymayan, üretici veya ithalatçı kuruluşlar, bunların satış, bakım-onarım servislerinde görevli elemanları ile ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyeti bulunan mükellefler hakkında; her bir tespit için ayrı ayrı olmak üzere Vergi Usul Kanununa bağlı “Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel’ de yer alan birinci derece usulsüzlük cezasının beş katı uygulanır.” Hükümü mevcuttur.

Anılan Kanunla ilgili olarak yayımlanmış bulunan 9 Seri No’lu Genel Tebliğin birinci bölümünde, gerek mecburiyetlerinin başlaması sebebiyle ve gerekse mecburiyetleri başlamadan kendi istekleri ile kullanmak üzere ödeme kaydedici cihaz alan mükelleflerin, satın aldıkları bu cihazları, iktisap tarihinden itibaren 15 gün (27 Seri No’lu Genel Tebliğ ile belirlenen süre) içerisinde (gerekli bilgi ve belgelerle birlikte) bir dilekçe ile bağlı oldukları vergi dairesine kaydettirerek “ödeme kaydedici cihazlara ait levha” yı alacakları; müracaatta bulunulan vergi dairesinin de iktisap edilen cihazın Maliye Bakanlığınca onaylanan cihazlardan olduğunu tespit ettikten sonra sicil numarası itibarıyla bekletmeksizin cihazın kayıt işlemini yapıp vergi dairesi müdürünce tasdik edilen “ödeme kaydedici cihazlara ait levha” yı mükellefe vereceği açıklanmıştır.

Buna göre, kullanmak üzere almış olduğunuz ödeme kaydedici cihazı gerekli belgelerle birlikte iktisap tarihinden itibaren 15 gün içerisinde bağlı bulunduğunuz vergi dairesine kayıt ettirip “ödeme kaydedici cihazlara ait levha” alma yükümlülüğünüz bulunmaktadır.⁴⁰

38. Ödeme Kaydedici Cihazların Haciz Edilememesi:

3100 sayılı Kanunun 3482 sayılı Kanunla değişik 9 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında “Kullanılan ödeme kaydedici cihazlar, ilgilinin gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti sona ermedikçe haczedilemez” denilmektedir.

Buna göre, mükelleflerce kullanılan ve kamu alacağının tayinine esas olan bilgileri güvenli bir şekilde kayıt altına alan ödeme kaydedici cihazlar; ilgilinin gelir veya kurumlar

³⁹ Ank.Def.Muk 21.06.1999 B.07.4.DEF.0.06.14/

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

vergisi mükellefiyeti sona ermediği sürece haczi caiz olmayan mallar arasında sayılarak gerek kamu alacağı, gerekse özel alacaklara istinaden haczedilemeyecektir.

Mükellefiyetin sona ermesi halinde yapılacak haciz ve icraen satış işlemlerinde ise “kullanılan cihazların satış ve devri sırasında yapılacak zorunlu işlemler” başlığı altında yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

5- SONUÇ

Ödeme Kaydedici Cihaz (Yazar Kasa) kullanımı 1984 yılından beri devam etmekteyse de Genel Tebliğlerle, İç genelgelerle kullanıma ilişkin gerek faaliyet alanlarının gelişimi gerekse de ekonomideki çeşitliliğin artmasına paralel olarak düzenlemeler yapılmaktadır. Bu düzenlemelerle ödeme kaydedici cihaz kullanımı mecburiyeti dışında bırakılan iş alanlarının sayısı gün geçtikçe artmaktadır. İşyerlerinin fatura düzenleme mecburiyetine ilişkin 350.000.000.- liralık sınırın altında yapmış oldukları teslim ve hizmetlerin kayıt altına alınması, kayıt dışı işlemlerini azaltacak ve istikrarlı bir ekonominin sağlanmasında bir araç olabilecektir. Ancak mükelleflerin ödeme kaydedici cihaz kullanımı mecburiyeti dışında bırakılan iş kollarının Maliye Bakanlığınca gerekli görülen hallerde tekrar mecburiyet kapsamına alınmasında herhangi bir yasal kısıtlama yoktur.

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

3100 SAYILI KANUNA GÖRE CİHAZ MODELİ UYGUN GÖRÜLEN MARKA VE MODELLER

SIRA NO.	FİRMANIN ADI :	CİHAZIN		FİRMA KODU
		MARKASI :	MODELİ :	
1	BEKO ELEKTRONİK A.Ş.	a) CASIO	208 SR	AA
		b) BEKO-CASIO	3908 ER	AB
		c) ARÇELİK	ARYK-208 SR	AC
		d) BEKO-CASIO	108 ER	AD
		e) BEKO-CASIO	108 SR	AE
		f) BEKO-CASIO	298 SR	AF
		g) BEKO-CASIO	398 SR	AG
		h) BEKO	498 TR	AH
2	TELRA ELEKTRONİK SAN. VE TİC. A.Ş.	a) OLİVETTİ	CRF 2508	BA
		b) PROFİLO	ECR 20 T-6	BB
		c) OLİVETTİ	CRF 3108 T	BC
		d) NİKKAM	SK-108 T	BD
		e) PROFİLO	SÜPER FAST	BE
		f) NİKKAM	NK-3000	BF
		g) NİKKAM	NK-3008	BG
		h) PRF.SÜPER FAST	NK-3008	BH
		i) OLİVETTİ	CRF-2108 T	BI
		j) OLİVETTİ	CRF-2608 T	BJ
		k) OLİVETTİ	CRF-3208 T	BK
		l) OLİVETTİ	OL-3408 T	BL
		m) OLİVETTİ	OL-5000	BM
		(Bir Bilgisayar Azami 8 Yazar Kasa)		
		n) PROFİLO-OLİVETTİ	OL-2808	BN
		o) PROFİLO-NİKKAM	YK-4009	BO
		p) PROFİLO-NİKKAM	YK-3008	BP
		r) OLİVETTİ	CRF-4050	BR
		s) TELESTAR	ECR-2000	BS
		t) OLİVETTİ	OL-5700	BT
		(Bir Bilgisayar Azami 8 Yazar Kasa)		
		u) OLİVETTİ	OL-6000	BU
		(Bir Bilgisayar Azami 8 Yazar Kasa)		
		v) OLİVETTİ	OL-3410	BV
		y) OLİVETTİ	OL-6010	BY
		(Bir Bilgisayar Azami 8 Yazar Kasa)		
		z) OLİVETTİ	OL-3508	BZ
		aa) OLİVETTİ	OL-2908	BA
		ab) TELESTAR	ECR-2001	BB
		aç) PROFİLO-NİKKAM	YK-4010	BC
		ad) PROFİLO	YK-4100	BD
		ae) OLİVETTİ	TEKNOLINE-2000	BE

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)			
	af) OLİVETTİ	OL-3608 B	BF	
	ağ) PROFİLO	YK-4100 B	BG	
	ah) OLİVETTİ	OL-2000 M	BH	
	ai) PROFİLO	YK-5400	BI	
	aj) OLİVETTİ	OL-3608 B*	BJ	
	ak) OLİVETTİ	OL-2000	BK	
	al) TELESTAR	ECR-2001*	BL	
	am) PROFİLO	YK-4100B*	BM	
	an) PROFİLO	YK-5200	BN	
	ao) PROFİLO	YK-5600	BO	
	ap) OLİVETTİ	OL-2001 MT	BP	
	ar) OLİVETTİ	TEKNOLINE-6505	BS	
	as) PROFİLO	YK-5800	BT	
	at) OLİVETTİ	OL-2002 MT	BU	
	au) PROFİLO	YK-1000M	BAA	
	av) OLIVETTI	OL-2003MT	BAB	
	ay) OLIVETTI	OLIMPOS-01	BAC	
	(52 Seri No.lu Gen.Teb.göre)			
	az) OLIVETTI	OL-7000	BAD	
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)			
3	TEKNOSA İÇ VE DIŞ TİC. A.Ş.	a) SHARP	ER 2770 T	HA
		b) SHARP	ER 2100 T	HB
		c) SHARP	ER-A215T	HC
		d) SHARP	ER-A 495 T	HD
	(Bir Bilgisayar Azami 8 Yazar Kasa)			
4	İES İZMİR ELK.SAN. VE TİC. A.Ş.	a) SANYO	ECR 583	CA
		b) SANYO	ECR 583-12 B	CB
		c) SANYO	ECR 481	CC
5	ALMORS ELK. GER.SAN. VE TİC. A.Ş.	O.UEN-DATA	ECR-106 ALPHA	IA
6	ELKOMPER ELK.SAN. VE TİC. A.Ş.	a) ADS ANKER	36016	DA
		b) ITT	ITT 3700-8	DB
		c) ITT	ITT-META EK-15	DC
		d) META-TEB-25	META-TEB-25	DD
		e) META EK-10	META EK-10	DE
		f) META EK-18	META EK-18	DF
7	İMPER ELK. SAN. VE TİC. A.Ş.	a) HUGİN	ALPHA 4200	FA
		b) SWEDA	JXL 20	FB
8	AR-KOM TEL. VE ELK.SAN. TİC.A.Ş.	KİNGTRON	DX-38	EA
9	SİMTEL ELK.SAN. VE TİC. A.Ş.	a) JCM-GOLD	260 TR	GB
		b) SİMTEL	SİMTEL 361	GC
10	CİHAN ELK. SAN. A.Ş.	a) ECRON	TK-20	JA
		b) ECRON	TK-28	JB
11	ÜLKÜ KIRTASIYE TİC. VE SAN. A. Ş.	OMRON	RS-11 T	MA
12	ADEL KALEM TİC. VE SAN. A. Ş.	ANADOL.U-KYOCERA	TR 4000 A	NA
13	MOMSİM ELK. CİH. SAN. VE TİC. A.Ş.	a) JCM-GOLD	G 260 TR	OA
		b) SİMTEL	SİMTEL 261	OB
		c) SİMTEL	SİMTEL 860	OC
		d) SİMTEL	SİMTEL 861	OD

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

	e) SİMTEL	SİMTEL 361	OE
14 BORUSAN ELK. SAN. TEC. A. Ş.	BORUSAN-VANDONİ	REK-8	PA
15 ALTRON ELK. SAN. TİC. A.Ş.	OUEN-DATA/ALTRON	ECR-118 ALPHA	IB
16 EKOTRON ELK. SAN. TİC. A.Ş.	ORION-6	ORION-6	RA
17 ANELSAN ANAD. ELK. SAN. TİC. A.Ş.	OMRON	RS-10T	SA
18 NCR BİLEŞİM SİSTEMLERİ A.Ş.	a) NCR 7058	1003	TA
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	b) AT-T/NCR 2127 için	TFPU-1000	TB
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	c) NCR 7400 Serisi	TFU 7400	TC
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	d) NCR 7400-1 Serisi	TFU 7400-1	TD
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	e) NCR 7300 Serisi	TFU 7400-2	TE
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
19 ODTÜ (EBİ A.Ş.) (TESTAŞ A.Ş.)	TESTAŞ	101 P	UA
20 POS. PERAKENDE OTOMASYON SİSTEMLERİ TİCARET VE SANAYİ A. Ş.	a) IBM 4680	IBM 4683 P11, P21, P41,002, A02	YA
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem) İPTAL		
	b) (Aynı Marka, Modelin 3 Yazıcısı)		YB
	c) IBM 4690	IBM 4693-541 -421-321-202	YC
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	d) IBM 4694	OO1	YD
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	e) IBM 4693	741	YE
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	f) IBM 4694	4,104	YF
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	g) IBM 4614	F01	YG
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	h) IBM 4614	F01 (Artofis Yazılımı)	YH
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	i) IBM ENTRY 01	MILLENIUM	Yi
	(Bir Bilgisayar Azami 8 Yazar Kasa)		
21 WINCOR NIXDORF BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ A.Ş. (SIEMENS NIKDORF)	a) WINCOR NIXDORF	BEETLE 3/50	ZA
		BEETLE 3/60	
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	b) WINCOR NIXDORF	BEETLE 60/A	ZB
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	c) WINCOR NIXDORF	BEETLE 60 SMART Yazılımı)	ZC
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	d) WINCOR NIXDORF	ND77 (Smart Yazılımı)	ZD
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	e) WINCOR NIXDORF	BEETLE50-BEETLE60(Dia%PQS)	ZE
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	f) WINCOR NIKDORF ND77 (NPOS YAZILIMI) ZF	ND77 (NPOS YAZILIMI)	ZF
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
22 ROMAR PAZARLAMA SAN. VE TİC.A.Ş.	a) EPSON	BBS 2000	RB
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	b) EPSON	BBS 2001	RC

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	c) EPSON	BBS 2003	RD
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
23 ESCORT COMPUTER ELEKTRONİK SAN.VE TİC. LTD.ŞTİ.	ESCORT	ESPOS 3000	EB
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
24 DİĞİ-FİTER ELK.SAIM. VE TİC. A.Ş.	a) OMRON	RS 34 T	VA
	b) OMRON	RS 34 TB	VB
	(Bir Bilgisayar Azami 8 Yazar Kasa)		
	c) OMRON	RS-28 T	VC
	(Bir Bilgisayar Azami 8 Yazar Kasa)		
25 MİKROSARAY MİKRO BİLGİSAYAR PAZARLAMA VE TİC. A.Ş.	a) MİKROS	MİKROS UWSII	KA
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	b) MİKROS	MİKROS UWS III	
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		KB
26 İNTER MÜHENDİSLİK DANIŞMANLIK VE TİC. A.Ş.	a) INPOS	INPOS2000	LA
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
	b) INTER	INTER 361	LB
	c) INTER	MPOS 2001	LC
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		
27 INFOBIT BİLGİSAYAR HİZMETLERİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	INFOSTAR	SÜPERPOS 686	MB
	(Bilgisayar Bağlantılı Sistem)		

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

T.C.
MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü
ANKARA

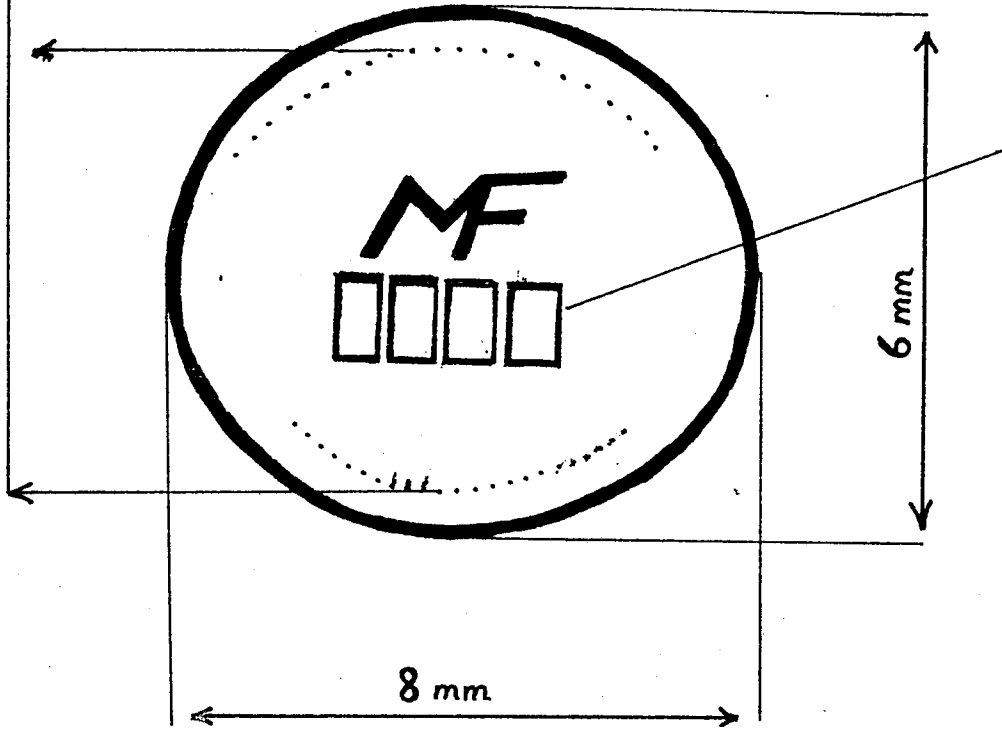
ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARA AİT ONAY BELGESİ

Onay	Tarihi	
	Sayısı	
	Süresi	
Onay İçin Verilen Dilekçenin	Tarihi	
	Sayısı	
KURULUŞUN	Unvanı	
	Adresi	
	Vergi Dairesi ve Sicil No.	
CİHAZIN	Markası	
	Modeli (Tipi)	
	Üretildiği Yer	
	Uygunluk Kontrollerinin Sonuçları	
CİHAZLARDA KULLANILACAK	Mali Sembol	
	Firma Kodu	
Bakım ve Onarım Merkezleri		

Yukarıda belirtilen cihaz 3100 sayılı Kanun ve bu Kanuna göre Bakanlığımızca belirlenen şartlara uygun bulunmuştur.

KURULUŞUN
ADI VEYA ÜNYANI

BAKIM VE ONARIMA
YETKİLİ ELEMANIN
SİCİL NO:

YILDIZ YMM DENETİM VE DANIŞMANLIK

..... A.Ş.	
MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞINCA	
ONAYLANAN ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN	
BAKIM VE ONARIMINA YETKİLİ PERSONELE AİT	
KİMLİK KARTI	
Adı	
Soyadı	
Sicil No	
Doğum Yeri ve Tarihi	
Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer	
Faaliyet Bölgesi	
.../.../.... tarihine kadar geçerlidir.	

— ÖN YÜZÜ —

Kart Sahibinin İmzası	TASDİK
1 - İşbu kart, Ödeme Kaydedici Cihazların bakım ve onarımını yapacakların tanıtım kartı olup, başka bir sebeple kullanılamaz.	
2 - İşten ayrılma halinde kartın iadesi zorunludur.	

— ARKA YÜZÜ —

3100 SAYILI KANUNUN GENEL GEREKÇESİ

Türk Vergi Sisteminin modern ve çağdaş bir yapıya kavuşturulmasına yönelik ilk büyük reform 1950'lerde Gelir ve Kurumlar Vergileri alanında gerçekleştirilmiştir. Geçtiğimiz günlerde kabul edilen ve 1985 yılı başlarında yürürlüğe girecek olan Katma Değer Vergisinin muamele vergileri alanında gerçekleştirilen ikinci büyük reform olduğuna şüphe yoktur.

Yukarıda belirtilen bu ana vergi kanunlarımızın ortaklaşa özelliği, vergi sistemimizin beyana dayalı vergilendirmeyi esas alan yapısını geliştirmek ve pekiştirmek yönünde olmuştur. Beyana dayanan vergilendirme ise bilindiği gibi vergi ödevlerini yerine getirmek koşuluyla vergi matrahlarının mükellefler tarafından belirlenmesi, yoklama ve vergi incelemeleri yoluyla vergi idaresi tarafından bu beyanlara göre ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunun araştırılması doğru bir şekilde tespit edilebilmesi, vergi idaresince vergi incelemelerinin gereği gibi yapılabilmesi sağlıklı bir kayıt ve belge düzeninin zaruri kılmasıdır.

Halen uygulanmakta olan Gelir ve Kurumlar Vergileri yanında 1985 yılı başında yürürlüğe girecek olan Katma Değer Vergisi kayıt ve belge düzeninin önemini daha da artırmış bulunmaktadır.

Gelir ve Kurumlar Vergilerinde vergiye tabi kazançların tespiti öz sermaye mukayesesine dayandığından, bazı oto kontrol araçlarından faydalanılarak yapılan beyanların doğruluğu araştırılabilmekte ve sağlanılmaya çalışılmaktadır. Netice itibarıyla ciro üzerinden alınan bir vergi olan Katma Değer Vergisinde aynı imkanlar söz konusu olmaktadır. Üretim ve dağıtım zincirinin her hangi bir safhasında kayıt dışı kalan bir mal bunu izleyen safhalarda da vergi dışı kalmaktadır. Bu sebeple üretim ve dağıtımın bütün safhalarında kayıt dışı işlemlerin önlenmesi gerekmektedir. Perakende ticaretle uğraşan mükelleflerin tüm satışlarının belgelendirilmesinde perakende öncesi safhalarda faturasız mal alım satımını önleyeceği düşünülmektedir. Nitekim bu süre uygulandıktan sonra Katma Değer Vergisi Kanunu ile yürürlükten kaldırılmış olan İşletme Vergisi Kanunun bu amaçla çıkarılmıştır.

Diğer taraftan, perakende ticaretle uğraşan ve tüketicilere hizmet veren kişi ve kuruluşların satışlarını, fatura ve perakende satış fişleri ve vesikaları ile belgelendirmeleri, mükellefler açısından her birinin ayrı ayrı ve elle düzenlenmesindeki güçlük, vergi idaresi açısından ise güvenilir olmadığından beklenen amacın gerçekleştirilmesine uygun düşmemektedir.

Bu sebeple, mükelleflerimize bu vergi ödevlerinin yerine getirilmesinde kolaylık sağlanması ve hem de perakende satışların güvenilir bir tarzda kayıt altına alınmasını amaçlamaktadır.

Ödeme Kaydedici Cihazların Kullanılmasıyla;

1-Vergi Sisteminde yapılan yeni düzenleme ile getirilen tüm mal ve hizmetlerin tesliminde uygulanacak olan Katma Değer Vergisi mükellefler tarafından daha kolay hesaplanıp tahsil edilecektir.

2-Mal ve hizmet akımlarında Katma Değer Vergisi mükellefler tarafından daha kolay hesaplanıp tahsil edilebilecektir.

3-Ödeme Kaydedici Cihazların mali bir hafıza ile teçhiz edilmiş olması sebebiyle işlemlerin silinmesi mümkün olmayacağından vergi kaybı önlenecektir.

4-Mükelleflerin çeşitli tiplerde bastırdıkları perakende satış vesikaları yerine tek tip satış fişi kullanılması mümkün olacaktır.

5-Mükelleflerin elle doldurdıkları fişleri daha sonra iptal ederek yeni fiş tanzim etmeleri ve kayıtlarını buna göre düzenlemeleri engellenerek vergi güvenliği sağlanmaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ MÜKELLEFLERİNİN ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARI KULLANMALARI MECBURİYETİ HAKKINDA 3100 SAYILI KANUN MADDELERİ

ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ KANUNU

Kanun No: 3100

Kabul Tarihi: 06 Aralık 1984

(15 Aralık 1984 gün ve 18606 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.)

Kapsam:

Madde 1 – 1. Satış yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, bu Kanuna göre ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetindedirler.

2. Ödeme kaydedici cihazlar kullanılarak verilen satış fişleri ve rulolar yukarıda sayılan mükelleflerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışların ve yaptıkları işlerin belgelendirilmesinde kullanılır ve fatura yerine geçer.

3. Ödeme kaydedici cihazların kullanılması mecburiyeti, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilen faaliyetlerle uğraşanlar hakkında uygulanmaz.

4. Genel ve Katma Bütçeli İdarelere, İl Özel İdarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü meslekî kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşlara veya bunlara ait veya tabi müesseselere ödeme kaydedici cihazlar kullanılma mecburiyeti getirmeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

Ödeme kaydedici cihazlar :

Madde 2 – 1- Ödeme kaydedici cihazlar, bu Kanunla ve Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenen şartları taşıyan elektronik yazar kasalar, yazıcı tertibatı bulunan elektronik teraziler veya elektronik terminaller gibi cihazlardır.

2- Ödeme kaydedici cihazların; her alış veriş için satışla ilgili bilgileri taşıyan bir satış fişi ve günlük kapanış fişi vermesi, satış fişinde yazılı olan bilgilerin aynen kaydedildiği ayrı bir şerit tertibatı olması, fiş ve günlük toplamlar için en az iki ayrı sayıcısının bulunması, mekanik, elektronik veya manyetik müdahalelere karşı korunmuş harici bir enerjiye ihtiyaç göstermeyen sadece pozitif işlem kabul eden toplam tahsilat ve vergi tutarlarını kaydeden bir mali hafızasının olması, mali hafıza ile bağlantısının açılması halinde çalışmaması, yetkili kimseler dışında cihaza müdahaleye imkân vermeyecek tarzda hayati bölümlerin muhafazasının tek bir vida ile kapatılmasına ve üzerinin özel bir mühürle mühürlenmesine uygun yapıda olması ve makine içerisine tespit edilmiş mali hafızaya da kaydedilen bir sicil numarasının bulunması gerekir.

3- Maliye ve Gümrük Bakanlığı belirleyeceği esaslar dahilinde, gerekli şartları taşımayan cihazlar kullanılarak veya elle doldurularak satış fişi düzenlenmesine izin verebilir.

Satış fişleri :

Madde 3 – Ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle verilen satış fişlerinde; satış fişini veren kişi veya kuruluşun adı ve soyadı veya ünvanının, adresinin, bağlı bulunduğu vergi dairesi ve hesap numarasının, satılan malların cinsi ve bedellerinin, vergili olup olmadıklarının ve bunlara ait toplamaların, müteselsil fiş numarasının, işlem tarihinin, cihazın onaylandığını gösterir sembolün ve cihaz sicil numarasının gösterilmesi gerekir.

Satış ve onarım :

Madde 4 – 1- Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından onaylanan ödeme kaydedici cihazların, üretici veya ithalatçı kuruluşlar tarafından verilen ve cihaz sicil numarasını taşıyan bir ruhsatnamesi bulunur. Söz konusu ruhsatnamelerde yer alacak diğer hususları tayin ve tespiti Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir. Üretici, ithalatçı veya satıcı firmalar satılan cihazların sicil numaralarını ve kimlere satıldıklarını her ay Maliye ve Gümrük Bakanlığına ve bağlı bulundukları vergi dairelerine bildirmek mecburiyetindedir.

2- Arızalanan ödeme kaydedici cihazların tamiri, bunları üreten veya ithal eden kişi veya kuruluşların yetkili servis elemanlarınca yapılabilir. Cihazların mühürü yetkili elemanlar tarafından açılabilir ve tamir işlemini takiben yine aynı elemanlar tarafından mühürlenir. Üretici veya ithalatçı kişi veya kuruluşların kuracakları bakım ve onarım servislerinin arızalanan cihazları kendilerine başvuru tarihinden itibaren en kısa sürede çalışır hale getirmeleri şarttır. Yapılan tamir işlemi başlama ve bitiş tarih ve saatlerini de gösterir şekilde ayrıntılarıyla cihazın ruhsatnamesine kaydedilir.

Üretici veya ithalatçı kişi veya kuruluşların kuracakları bakım ve onarım teşkilatlarının uyacakları şartlar ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilir ve denetlenir.

3- Yetkili mercilere gerekli kayıt ve tasdik işlemi yaptırılmadan veya ruhsatsız olarak ödeme kaydedici cihazlar, satılamaz, kiralanamaz, devredilemez veya diğer yollarla kullanılamaz.

Onay :

Madde 5 – 1- Ödeme kaydedici cihaz modellerinin bu Kanun ve Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenen şartlara uygunluğu, kuruluş şekli aşağıda belirlenen Komisyonun görüşü alınarak Maliye ve Gümrük Bakanlığınca onaylanır.

2- Komisyon, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında Gelirler Genel Müdürü ile Gelirler Genel Müdürlüğünün iki, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bir, Yüksek Öğretim Kurumu tarafından belirlenecek üniversitelerin bir, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun bir, Türkiye Ticaret Sanayi Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinin bir, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunun bir temsilcisinden kurulur.

3- Ödeme kaydedici cihaz modellerinin onayı üç yıl için geçerli olup, eşit süreler itibarıyla uzatılabilir. Uzatma reddedildiği takdirde, onaylanan modele uygun faaliyette bulunan cihazlar için onay hükümleri geçerli sayılır.

4- Ödeme kaydedici cihazların kullanımı sırasında başlangıçta verilen garantiye uygun düşmeyen kusurlar ortaya çıktığı, onaylanan modele uygun olmayan cihazların üretildiği veya ithal edildiği ve satış sonrası bakım ve onarım konusunda öngörülen şartlara uyulmadığı takdirde modelin onayı iptal edilir. Onayın iptali tedbirin alındığı tarihten itibaren hüküm icra eder.

Ödeme kaydedici cihazların kullanma mükellefiyetinin başlaması :

Madde 6 – Ödeme kaydedici cihazların kullanılması mecburiyeti bir önceki dönem satışları veya gayri safi iş hâsılatı;

- 120.000.000.– TL. aşan mükellefler için 1/7/1985 tarihinden itibaren,
 - 60.000.000.– TL. aşan mükellefler için 1/1/1986 tarihinden itibaren,
 - 30.000.000.– TL. aşan mükellefler için 1/1/1987 tarihinden itibaren,
 - 15.000.000.– TL. aşan mükellefler için 1/1/1988 tarihinden itibaren,
 - 15.000.000.– TL. altında kalanlar için 1/1/1989 tarihinden itibaren,
- başlayacaktır.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, bu maddedeki tutarları iki katına kadar artırmaya yetkilidir.

İndirim ve dahili tevkifat :

Madde 7 – (3482 sayılı Kanunun 1'inci maddesiyle değişen şekli)

(05/11/1988 tarihinden geçerli olmak üzere) 1- Mükellefler kullanmak üzere satın aldıkları ödeme kaydedici cihazların herbiri için fatura bedellerinin % 40'ını, cihazın iktisap edildiği yıla ait Gelir veya Kurumlar Vergisine tabi kazançlarından indirirler.

2- **(3505 sayılı Kanunun 34 üncü maddesiyle 1.1.1989 tarihinden geçerli olmak üzere fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.)(*)**

3. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.(**)

(*) (3505 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmadan önceki fıkra)

2- Ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetinde olan ikinci sınıf tacirler, ilk defa satın aldıkları cihazlar nedeniyle ve bir defaya mahsus olmak üzere, bu cihazları aldıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren 12 ay süre ile dahili tevkifat ödemezler.

() (3482 sayılı Kanunla değişmeden önceki şekli)**

Ödeme kaydedici cihaz bedellerinin kazançlardan indirimi

Madde 7 – Ödeme kaydedici cihazların herbiri için 400.000 lirayı aşmayan maliyet bedellerinin % 60'ı iktisap edildikleri yıldan itibaren mükelleflerin Gelir veya Kurumlar Vergisine tabi ilgili kazançlarından indirilir.

Cezalar:

Madde 8 – (3239 sayılı Kanunun 137'nci maddesiyle 1.1.1986 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.)(*)

(*) (3239 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmadan önceki şekli)

Cezalar:

Madde 8- 1- Ödeme kaydedici cihazları kullanmak suretiyle verilmesi gereken fişleri vermeyen veya bedeli gerçek bedelin altında bir miktar olarak basanlara her tespit için Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasında yazılı özel usulsüzlük cezaları beş kat olarak uygulanır.

2- Mecbur tutuldukları halde ödeme kaydedici cihazları almayanlar, cihazları bozanlar, bozuk cihazları kullanan veya başkalarının kullanmasına müsaade edenler ile bir hesap dönemi içinde ayrı tarihlerde en az iki defa cihazları kullanmamak suretiyle satış fişi vermedikleri tespit edilenler hakkında Vergi Usul Kanununun 360 ıncı maddesi hükmüne göre ceza uygulanır.

Ceza ve sorumluluk :

Mükerrer Madde 8 – 1- (4008 sayılı Kanunun 38'inci maddesiyle değişen fıkra) (6.7.1994 tarihinden geçerli olmak üzere) Onaylanan modele uygun üretim veya ithalat yapmayan, cihazları satışa sunmadan önce Maliye Bakanlığı'nın özel mühürü ile mühürlentirmeyen, servis teşkilatını (satış, bakım-onarım) kurmayan, satışını yaptığı her cihazın yedek parça da dahil olmak üzere en az 10 yıllık bakım ve onarımını sağlayamayan üretici veya ithalatçı kuruluşlar ile süresi içerisinde ödeme kaydedici cihazları almayan, cihazları bozan, bozuk cihazları kullanan veya başkalarının kullanmasına izin veren **(4369 sayılı Kanunun 81/J-1 maddesiyle değişen ibare) (1.1.1999 tarihinden geçerli olmak üzere)** mükellefler adına Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 8 numaralı bendinde yazılı özel usulsüzlük cezası kesilir.(1)

Üretici veya ithalatçı kuruluşlar, Maliye Bakanlığı'nın özel mühürü ile mühürlenmiş her 500 cihaz için en az bir eleman bulunduracak şekilde yurt sathına yayılmış bakım ve onarım teşkilatlarını kurmak zorundadırlar.(*)

2- Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenip açıklanan usul ve esaslara uymayan, üretici veya ithalatçı kuruluşlar, bunların satış, bakım-onarım servislerinde görevli elemanları ile ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyeti bulunan mükellefler hakkında; her bir tespit için ayrı ayrı olmak üzere, Vergi Usul Kanununa bağlı "Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel"de yer alan birinci derece usulsüzlük cezalarının beş katı uygulanır.

3- Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığınca onay alan üretici veya ithalatçı kuruluşlar, kurmuş oldukları satış ve bakım-onarım servisleri ile birlikte müteselsilen sorumludurlar.

4- Satışını yaptıkları cihazları, (daha önce satılan ve halen mükelleflerce kullanılanlar da dahil) Maliye ve Gümrük Bakanlığınca uygun görülen şekilde düzenlemeyen veya

arızalandığı halde çalışır hale getirmeyen üretici veya ithalatçı kuruluşlar, düzenlemedikleri veya çalışır hale getirmedikleri cihazların rayiç veya emsal bedelini ilgili mükellefe ödemek zorundadırlar.

5- Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

(1) (4369 sayılı Kanunla değişmeden önceki ibare)

1- "Mükellefler, kaçakçılığa teşebbüs etmiş sayılırlar. Bu mükellefler hakkında Vergi Usul Kanununun 360' ıncı maddesinde yer alan ceza uygulanır.

(*) (4008 sayılı kanunla değişmeden önceki fıkra)

(3482 sayılı Kanunun 2'inci maddesiyle eklenen madde) 1- Onaylanan modele uygun üretim veya ithalat yapmayan, cihazları satışa sunmadan önce Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nın özel mühürü ile mühürlettirmeyen, servis örgütünü (satış, bakım-onarım) kurmayan, satışını yaptığı her cihazın yedek parça da dahil olmak üzere en az 10 yıllık bakım ve onarımını sağlayamayan üretici veya ithalatçı kuruluşlar ile süresi içerisinde ödeme kaydedici cihazları almayan, cihazları bozan, bozuk cihazları kullanan veya başkalarının kullanmasına izin veren, bir hesap dönemi içinde ayrı tarihlerde en az iki defa cihazları kullanmamak suretiyle satış fişi vermediği tespit edilen mükellefler, kaçakçılığa teşebbüs etmiş sayılırlar. Bu mükellefler hakkında Vergi Usul Kanunu'nun 360 ıncı maddesinde yer alan ceza uygulanır.

Üretici veya ithalatçı kuruluşlar, Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nın özel mühürü ile mühürlenene her 500 cihaz için en az bir eleman bulunduracak şekilde yurt sathına yayılmış bakım ve onarım teşkilatlarını kurmak zorundadırlar.

Diğer hükümler :

Madde 9 –1- Üretici veya ithalatçı kişi veya kuruluşlar tarafından kurulan servislerde bakım ve onarım işlerini yapacak teknik görevlilerin Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından sicilleri tutulur, kendilerine tanıtıcı bir yetki belgesi ve özel mühür verilir. Kaydedici cihazların bakım ve onarımı sadece kendilerine yetki belgesi verilen kimseler tarafından yapılabilir. Verilen yetkiyi kötüye kullananların yetki belgeleri iptal edilir. **(4369 sayılı Kanunun 81/J-2 maddesiyle değişen cümle) (1.1.1999 tarihinden geçerli olmak üzere)** Ayrıca, bunlar adına Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 8 numaralı bendinde yazılı cezanın iki katı tutarında özel usulsüzlük cezası kesilir.**(1)**

2- Bakım ve onarım işlerini yapacak teknik görevliler Maliye ve Gümrük Bakanlığının yoklama ve incelemeye yetkili elemanları tarafından istenilen her türlü yardım ve kolaylığı göstermek mecburiyetindedirler.

3- **(3482 sayılı Kanunun 3'üncü maddesiyle eklenen fıkra) (5.11.1988 tarihinden geçerli olmak üzere)** Kullanılan ödeme kaydedici cihazlar, ilgilinin Gelir veya Kurumlar Vergisi mükellefiyeti sona ermedikçe haczedilemez.

4- **(3482 sayılı Kanunun 3'üncü maddesiyle eklenen fıkra) (5.11.1988 tarihinden geçerli olmak üzere)** Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde Vergi Usul Kanunu ve Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

5- (4684 sayılı Kanunun 16/b maddesiyle 1.1.2002 tarihinden geçerli olmak üzere fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.) (*)

(1) (4369 sayılı Kanunla değişmeden önceki cümle)

“Ayrıca, bunlar hakkında Vergi Usul Kanununun 338 ve 347 nci maddeleri hükümleri uygulanır.”

(*)(4684 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmadan önceki fıkra)

5- (3482 sayılı Kanunun 3'üncü maddesiyle eklenen fıkra) (5.11.1988 tarihinden geçerli olmak üzere) Üretici veya ithalatçı kuruluşların piyasadan çekilmeleri veya verilen onayın iptal edilmesi gibi hallerde, daha önce satılan cihazların kullanımının devamının sağlanması için gerekli olan servis hizmetlerinin verilmesi, yedek parça alımı veya yeni bir cihaz temini yoluyla mükelleflerin mağduriyetlerinin önlenmesi amacıyla "ödeme kaydedici cihaz özel hesabı" açılmıştır.

Bu hesap, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca uygun görülmesi halinde ödeme kaydedici cihazlara ilişkin uygulamanın geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve teknolojinin izlenmesi amacı ile yapılacak araştırma ve çalışmalarda da kullanılabilir.

a) Ödeme kaydedici cihaz özel hesabının kaynağı, Maliye ve Gümrük Bakanlığından onay alan kuruluşlarca;

– Maliye ve Gümrük Bakanlığınca cihaz modelinin onayı sırasında, her bir onay için 5.000.000 lira tutarında yapılacak ödemeler (bu tutarı 10 katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.),

– Taahhütlerin yerine getirilmemesi halinde ödenecek tazminatlar,

– Üretilen veya ithal edilen cihazların toptan satış bedelinin % 0,5'i (yüzde yarım) oranında yapılacak ödemeler,

Ve diğer gelirlerden oluşur.

b) Ödeme kaydedici cihaz özel hesabına ait meblağ, cihaz modelinin onayından önce, taahhütnamede belirtilen süreler içerisinde ve üretilen veya ithal edilen cihazların Maliye ve Gümrük Bakanlığının özel mühürü ile mühürlendiği ayı takip eden aybaşından itibaren üç ay içerisinde ödenir.

c) Ödemeler Türkiye Cumhuriyet Ziraat Bankası Merkez Şubesinde, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca adına açılacak özel hesaba yatırılır.

d) Ödeme kaydedici cihaz özel hesabında biriken meblağın kullanılma usul ve esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

e) Ödeme kaydedici cihaz özel hesabı ile ilgili olarak yapılacak her türlü harcama ve işlemler 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanununa tabi değildir.

Yetki :

Madde 10 – (3762 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değişik şekli) (7.9.1991 tarihinden geçerli olmak üzere) Maliye ve Gümrük Bakanlığı;

a) Ödeme kaydedici cihazların kullanılmalarıyla ilgili olarak, bu Kanunla belli edilen hususlar dışında uyulması gereken usul ve esasları belirlemeye ve bunlarda değişiklik yapmaya,

b) Talih oyunları işletmelerinde kullanılanlar da dahil olmak üzere para, marka ve jeton gibi araçlarla oynanan her türlü oyun makinaları ile akaryakıt sayaçları, parkmetre, otomatik satış makinaları ve benzeri cihazlarda hafıza tertibatı bulunma mecburiyeti getirmeye, bu tertibatın teknik ve fonksiyonel özellikleri ile uygulama usul ve esaslarını belirlemeye, yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1 – (3762 sayılı Kanunun 5'inci maddesiyle eklenen madde) (7.9.1991 tarihinden geçerli olmak üzere) Maliye ve Gümrük Bakanlığı; bu Kanunun yayımı tarihine kadar 3100 sayılı Kanun uyarınca 1991 yılı içinde ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti başladığı halde, bu mecburiyeti yerine getiremeyen mükellefler ile daha sonraki tarihlerde mecburiyetleri başlayacak olanlar için, bu mecburiyetlerinin başlama tarihini bir önceki yıl satış tutarları veya gayri safi iş hasılatına göre 1992 yılının sonuna kadar uzatmaya ve bu süre içine kademeli olarak yaymaya yetkilidir.

İsteğe bağlı olarak ödeme kaydedici cihaz alan mükelleflerin bu cihazları kullanma mecburiyetleri cihazları aldıkları tarihten itibaren 30 gün içinde başlar.

Yürürlük :

Madde 11 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

Madde 12 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.